

MEDIAPUTKET MONITOIMITALOISSA

Juha Tuomimäki

Opinnäytetyö
Maaliskuu 2011
Viestinnän koulutusohjelma
Teatterin ja tapahtumien av-suunnittelu
Tampereen ammattikorkeakoulu

TAMPEREEN AMMATTIKORKEAKOULU
Tampere University of Applied Sciences

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu

Taiteen ja viestinnän koulutusohjelma

Teatterin ja tapahtumien av-suunnittelun suuntautumisvaihtoehto

TUOMIMÄKI, JUHA: Mediaputket monitoimitaloissa

Opinnäytetyö 54 s., liitteet 2 s.

Maaliskuu 2011

Suomessa toimii useita erilaisia tapahtumia järjestäviä kokous- ja konserttitaloja, joita voidaan kutsua monitoimitaloiksi. Mediaputken käsite kehitettiin tämän opinnäytetyön yhteydessä monitoimitalojen tapahtumatekniikan analysointia varten. Työssä pyrittiin löytämään tapahtuman onnistumiseen vaikuttavia tekijöitä tekniikan näkökulmasta. Tutkimusosiossa kerättiin tietoa lomakehaastattelun avulla monitoimitaloissa vakituisesti työskenteleviltä ammattilaisilta. Kysymykset liittyivät tapahtuman suunnittelu-, esituotanto- ja tuotantovaiheisiin ja työn onnistumiseen vaikuttaviin tekijöihin.

Tutkimuksen tulokset viittasivat vahvasti tapahtumien ennakkosuunnittelun merkitykseen. Ennakkosuunnittelun yhdistävän kategorian alle lukeutuivat sekä tapahtuman että työtehtävien suunnittelu. Tapahtuman tuotannon suunnittelu- ja toteutusvaiheiden välillä oli usein vastaajien mielestä huonosti toimiva yhteys. Oma ammattitaito ja kokemus sekä saatu palaute nousivat myös vastauksista esille työssä onnistumista edistävinä tekijöinä.

Osaavien ja koulutettujen ammattilaisten rooli suunnitteluvaiheessa on erittäin tärkeä ottaen huomioon monitoimitalojen toiminnan luonteeseen liittyvät erilaiset tapahtumat ja asiakkaat. Hyvän suunnittelun avulla pystytään eliminoimaan erilaisuudesta aiheutuvat satunnaiset muuttujat ja toteutusvaiheessa henkilökunnan ammattitaidon avulla viimeistellään tapahtuman onnistuminen. Erilaisilla tapahtumilla on erilaiset tavoitteet ja siksi niiden onnistumisen arviointi on vaikeaa. Mediaputki arviointityökalun ytimenä auttaa yhdistämään eri osapuolilta kerätty palaute helposti ymmärrettäväksi visuaaliseksi tulokseksi.

Asiasanat: Mediaputki, monitoimitalo, av-tekniikka

ABSTRACT

Tampere University of Applied Sciences
Degree Programme in Culture and Arts
Option of AV design for Theatre and Events

TUOMIMÄKI, JUHA: Mediatubes in multifunctional congress and concert centres

Bachelor's thesis 54 pages, appendices 2 pages

March 2011

There are several congress and concert centres in Finland, that organize different kinds of events. Mediatube as a concept was developed in the context of this thesis for analyzing the technology used in events. This thesis aimed for finding factors affecting the successfulness of an event on the technical point of view. A research questionnaire was used to gather information from professionals working regularly in congress and concert centres. Questions involved the planning, preproduction and production phases of an event and also factors concerning the succeeding at work.

The results of the research indicated strongly on the preplanning phase of the event. The combining category of preplanning included both planning of the event and work planning. The participants felt that often there was a poor connection between the planning and production phase. Personal professional skills and experience together with feedback were considered beneficial to succeeding in work.

The role of trained and skilled professionals in planning phase is very important considering the variety of events and customers typical in the nature of how congress and concert centres function. With good planning variables caused by this variety can be eliminated and the successful outcome is finalized in the production phase by the professional staff. Different events have different goals and therefore it is difficult to evaluate their successfulness. As a core of evaluation tool mediatube can help in combining the received feedback to an easily understandable visual result.

Key words: Mediatube, congress and concert centre, audiovisual technology

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ	2
ABSTRACT	3
1 JOHDANTO	6
2 MONITOIMITALOT	7
2.1 Monitoimitalot Suomessa	7
2.2 Erilaiset tapahtumatyypit monitoimitaloissa.....	7
2.3 Monitoimitalon organisaatio	9
2.3.1 Tapahtumatekniikan osastot monitoimitaloissa	10
3 MIKÄ MEDIAPUTKI ON?.....	11
3.1 Yleistä	11
3.2 Ihmisen tapa aistia mediaputken päässä.....	13
3.2.1 Kuuloaisti	13
3.2.2 Ääniammattilainen kuuntelijana	13
3.2.3 Näköaisti	14
3.2.4 Väreistä	15
3.3 Mediaputken rakenne	17
3.3.1 Mediaputken osat	17
3.3.2 Tapahtuman tuottaminen ja resurssit (runko)	17
3.3.3 Työympäristö, olosuhteet ja asenteet (materiaali)	20
3.3.4 Ammattitaito ja tekniikan hyödyntäminen (halkaisija).....	20
4 MEDIAPUTKET MONITOIMITALOISSA.....	22
4.1 Äänen mediaputket	22
4.1.1 Äänen mediaputken runko (tapahtuman tuottaminen ja resurssit).....	22
4.1.2 Äänen mediaputken materiaali (työympäristö, olosuhteet ja asenteet).....	24
4.1.3 Äänen mediaputken halkaisija (ammattitaito ja tekniikan hyödyntäminen)..	24
4.2 Valon mediaputket	25
4.2.1 Valon mediaputkien runko (tapahtuman tuottaminen ja resurssit)	26
4.2.2 Valon mediaputkien materiaali (työympäristö, olosuhteet ja asenteet)	28
4.2.3 Valon mediaputkien halkaisija (ammattitaito ja tekniikan hyödyntäminen) .	29
4.3 Kuvan mediaputket	29
4.3.1 Kuvan mediaputkien runko (tapahtuman tuottaminen ja resurssit)	31
4.3.2 Kuvan mediaputkien materiaali (työympäristö, olosuhteet ja asenteet)	31
4.3.3 Kuvan mediaputkien halkaisija (ammattitaito ja tekniikan hyödyntäminen) .	32
5 MEDIAPUTKIIN VAIKUTTAVIA TEKIJÖITÄ.....	34

5.1 Lomakehaastattelu	34
5.2 Sisällönanalyysi	35
5.3 Tulokset.....	35
6 MITEN TAPAHTUMATEKNIIKAN AMMATTILAINEN VOI PARANTAA MEDIAPUTKIEN TOIMIVUUTTA?.....	38
6.1 Rooli tapahtuman suunnittelussa	38
6.2 Oma osaaminen.....	39
6.3 Kommunikointi	39
7 MEDIAPUTKI KEHITYSTYÖKALUNA.....	41
7.1 Tapahtuman onnistumisen arviointi mediaputkien avulla	41
7.3 Mediaputken kunnon arviointityökalu – väline ammattilaisille?.....	43
8 POHDINTA	45
LÄHTEET.....	47
LIITTEET	49

1 JOHDANTO

Monitoimitaloa voisi kuvata tapahtumien järjestämisen sveitsiläiseksi linkkuveitsekseksi. Sen seinien sisällä voi nähdä lyhyen ajan sisällä tapahtumien koko kirjon muutaman osallistujan kabinettipalaverin, klassisen musiikin konsertin, tuhatpäisenä kuhisevan IT-alan messujen tai kansainvälisen tähtiartistin konsertin muodossa. Tämän kaiken toteuttaminen vaatii myös järjestäviltä osapuolilta monipuolista tietoa, osaamista ja kokemusta, jotta kokemuksesta muodostuisi osallistujille miellyttävä. Suomessa toimivia näkyvimpiä monitoimitaloja ovat esimerkiksi Tampere-talo Tampereella ja Finlandia-talo Helsingissä.

Tässä opinnäytetyössä tarkastellaan monitoimitalojen tapahtumia ja niiden toteuttamista tarkemmin keskittyen niissä esiintyviin mediaputkiin. Mediaputki on itse kehittämäni käsite ja opinnäytetyöni yhteydessä sillä tarkoitetaan äänen, valon tai kuvan muodostama virtuaalista putkea, joka muodostuu alkulähteen ja vastaanottajan välille. Työssä keskityn kartoittamaan aiheeseen liittyvää tietoperustaa, tunnistamaan ja määrittelemään erilaiset mediaputket sekä lopuksi tutkimuksen kautta löytämään niihin vaikuttavia tekijöitä.

Perinteisesti tapahtumatekniikan parissa työskentelevät ammattilaiset on rinnastettu keikkabusseja ohjastaviin roudareihin ja ehkä hiukan epämääräiseenkin ryhmään henkilöitä, jotka ovat syystä tai toisesta ajautuneet tehtäviinsä. Yhtenä opinnäytetyön tavoitteena on raottaa esirippua vuonna 2011 ja tarjota tapahtumatekniikan alalle pyrkiville tai siellä jo työskenteleville ajankohtaisempi näkökulma monitoimitaloissa työskentelevien ammattilaisten arjesta ja ammattitaidosta.

2 MONITOIMITALOT

2.1 Monitoimitalot Suomessa

Monitoimitalo käsitteenä liitetään usein liikuntaan ja urheiluun tai pienempien kuntien asukkailleen tarjoamiin monikäyttötiloihin. Opinnäytetyöni yhteydessä monitoimitalolla tarkoitetaan yrityksiä, jotka toimivat ammattimaisesti järjestettävien tapahtumien pitopaikkana. Tyypillistä tällaisille monitoimitaloille ovat mahdollisuus järjestää henkilömäärällisesti suuria tapahtumia, niissä on kiinteästi palkattua henkilökuntaa sekä tapahtumien osittaiseen tai kokonaiseen järjestämiseen tarvittavia resursseja.

Esimerkki suuresta suomalaisesta monitoimitalosta on Tampere-talo, jonka alkuperäinen tarkoitus toimia Tampereen kaupunginorkesterin (nyk. Tampere Filharmonia) konserttitalona muuttui jo suunnitteluvaiheessa kattamaan myös kaupungin kongressi- ja kokoustarpeita. Monitoimitalon käsite yhdistettiin Tampere-taloon ainakin silloisen kaupunginjohtajan Pekka Paavolan toimesta kun hän halusi talon toimivan myös ”eräänlaisena musiikin ja kansalaistilaisuuksien monitoimitalona” (Järvelä 2010, 24-27). Tampere-talon toiminta käynnistyi vuonna 1990 ja kevääseen 2010 mennessä siellä on vierailut yli 5 miljoonaa kävijää, joista noin puolet osallistuen konsertteihin ja puolet kokouksiin ja messuihin (Järvelä 2010, 233).

Muita suomalaisia suuren kokoluokan monitoimitaloja ovat mm. Finlandia-talo Helsingissä ja Jyväskylän Paviljonki. Lisäksi pienemmässä mittakaavassa toimii lukuisia hotellien ja ravintoloiden kokous- ja kongressikeskuksia, jotka voidaan tässä yhteydessä myös lukea kuuluviksi monitoimitaloihin. Tällainen on mm. Oulussa toimiva Hotelli-ravintola Lasaretti.

2.2 Erilaiset tapahtumatyypit monitoimitaloissa

Monitoimitalot toimivat nimensä mukaan monien erilaisten tapahtumien järjestämispaikkana. Niissä on kuitenkin havaittavissa selkeää erikoistumista talon koon, sijainnin ja tapahtumatyyppien keskinäisten suhteiden kautta. Suurimmat monitoimitalot, kuten Tampere-talo ja Finlandia-talo, pystyvät jo pelkästään kokonsa ja sijaintinsa puolesta järjestämään kansainvälisen tason konsertteja, kun taas pohjoisemmassa sijaitsevat pie-

nemmät talot ovat keskittyneet enemmän kokous-, kongressi- ja messutapahtumiin. Työskenneltyäni itse sekä Pohjois- että Etelä-Suomessa kahden eri kokoluokan monitoimitaloissa, yhteensä lähes kymmenen vuoden ajan, pystyn listaamaan niissä järjestetyt yleisimmät tapahtumatyypit, joita ovat:

- kokoukset
- konsertit
- kongressit ja seminaarit
- messut ja näyttelyt
- yritysjuhlat ja –tilaisuudet
- yleisöluennot
- teatteriesitykset
- ooppera
- baletti
- yksityisjuhlat ja –tilaisuudet

Eri tapahtumatyypit vaativat erilaisia resursseja. Suuremmat talot pystyvät tarjoamaan lähes kaikki tarvittavat resurssit tapahtuman järjestäjälle, mutta usein niitä joudutaan myös ulkoistamaan joko kustannus- tai saatavuussyistä tai tilaajan omien mieltymysten vuoksi.

Teknisten resurssien osalta tilaajan tarpeet vaihtelevat riippuen tapahtumatyypistä. Selkein jako voidaan tehdä kokous- ja kongressitapahtumien sekä viihdetapahtumien välillä, koska viihdetapahtumat hyödyntävät selkeästi enemmän tekniikkaa. Joskus nämä kaksi aluetta tosin limittyvät toisiinsa, kun esimerkiksi seminaareihin halutaan sisällyttää viihteellistä ohjelmaa. Kiertuekonserttien kohdalla on tyypillistä, että tilaaja vuokraa pelkän tilan ja tuo kaiken muun tarvittavan mukanaan. Seuraavassa taulukossa (TAULUKKO 1) on listattuna henkilökohtaiseen kokemukseeni perustuen monitoimitaloilta eri tapahtumatyyppeihin tyypillisesti tilattuja teknisiä resursseja.

TAULUKKO 1. Monitoimitaloilta tyypillisesti tilattuja teknisiä resursseja eri tapahtumatyyppeihin

Tapahtumatyyppi	Ääni		Valo		Kuva	
	Kalusto	Henkilöstö	Kalusto	Henkilöstö	Kalusto	Henkilöstö
Kokoukset	x		x		x	
Konsertit	x	x	x	x	x	x
Kongressi/seminaari	x	x	x	x	x	x
Messut/näyttelyt	x		x			
Yritysjuhla/-tilaisuudet	x	x	x	x	x	x
Yleisöluennot	x	x	x		x	
Teatteriesitykset	x	x	x	x	x	x
Ooppera			x	x	x	x
Baletti			x	x	x	x
Yksityisjuhlat/-tilaisuudet						

2.3 Monitoimitalon organisaatio

Monitoimitalon organisaatiot vaihtelevat täysin koon ja tapahtumiin erikoistumisen mukaan. Pienemmässä mittakaavassa toimivissa yrityksissä eri tehtäviä voi olla yhdistettynä samoille henkilöille, kun taas suuremmat talot pystyvät työllistämään erikoistuneita ammattilaisia. Organisaation muodostumiseen voi vaikuttaa vielä monitoimitalon toimiminen osana muuta toimintaa harjoittavaa kokonaisuutta, jolloin eri tehtäviä on mahdollistaa yhdistää emoyrityksen toimintaan. Hyvänä esimerkkinä tällaisista ovat tiedottamiseen ja viestintään liittyvät tehtävät.

Tampere-talossa toimii johdon ja hallinnon lisäksi kongressiosasto, ohjelmaosasto, markkinointiosasto, teknisten palvelujen osasto, palveluosasto, lipputoimisto, ravintolapalveluita hoitava Kanresta sekä Tampere Convention Bureau. Teknisiin palveluihin lukeutuvat osastot, joiden erikoistumisalana ovat kiinteistötekniikka, IT-palvelut, av-tekniikka (ääni- ja kuvatekniikka), valaistustekniikka sekä näyttämötekniikka. Vakituisten henkilöstön lisäksi etenkin av- ja valo-osastot käyttävät suurissa tuotannoissa tuntipalkkaisia työntekijöitä. Tampere-talon kaltaisessa monitoimitalossa järjestetään kokousten, kongressien ja messujen lisäksi suurimittaisia ooppera- ja konserttituotantoja, jotka vaativat erikoistunutta vakituista henkilökuntaa.

Oulussa toimiva Hotelli-ravintola Lasaretti edustaa kokonsa puolesta pienempiä monitoimitaloja ja siellä yksittäisten työntekijöiden toimenkuvat ovat laajemmat. Av-osaston

vastuualueeseen kuuluvat ääni-, kuva- ja valotekniikan lisäksi myös tilajärjestelyihin liittyvät tehtävät. Lasaretin tiloissa järjestetään kokouksia, kongresseja ja messuja, mutta suuret konsertti- tai teatterimaiset tuotannot eivät ole yrityksen erikoistumisalaa ja tämä mahdollistaa esimerkiksi pienemmällä teknisellä henkilöstöllä toimimisen.

Monitoimitaloissa vierailee säännöllisesti myös ulkopuolista työvoimaa, joka on palkattu tapahtumien järjestäjien tai joskus monitoimitalojen toimesta. Tyypillisiä vierailijoita ovat tapahtumatekniikkaa vuokraavien yritysten teknikot tai ohjelmatoimistojen tuottajat. Tapahtumien televisiointiin, radiointiin tai taltiointiin liittyvissä tehtävissä voi vierailla eri ammattiryhmien edustajia. Messuja järjestettäessä monitoimitaloissa vierailee messuosastojen rakentamisesta ja purkamisesta vastaavia ammattilaisia. Esiintyjät ja heidän ympärillään toimivat ammattilaiset ovat keskeinen osa monitoimitaloissa järjestettäviä tapahtumia ja heidän läsnäolonsa vaatii monenlaisia järjestelyjä talon puolesta.

2.3.1 Tapahtumatekniikan osastot monitoimitaloissa

Ääni-, valo- ja kuvatekniikan parissa työskentelevät tapahtumatekniikan ammattilaiset osallistuvat tapahtumien suunnitteluun, rakentamiseen, ajamiseen ja purkuun. Lisäksi he useimmiten vastaavat myös osastonsa teknisen kaluston ylläpidosta ja kehittämisestä. Osastoilla on omaa kiinteää kalustoa vaihteleva määrä riippuen tyypillisistä talossa järjestettävistä tapahtumista. Kalustoa vuokrataan suuriin tai epätyypillisiin tapahtumiin myös ulkopuolelta.

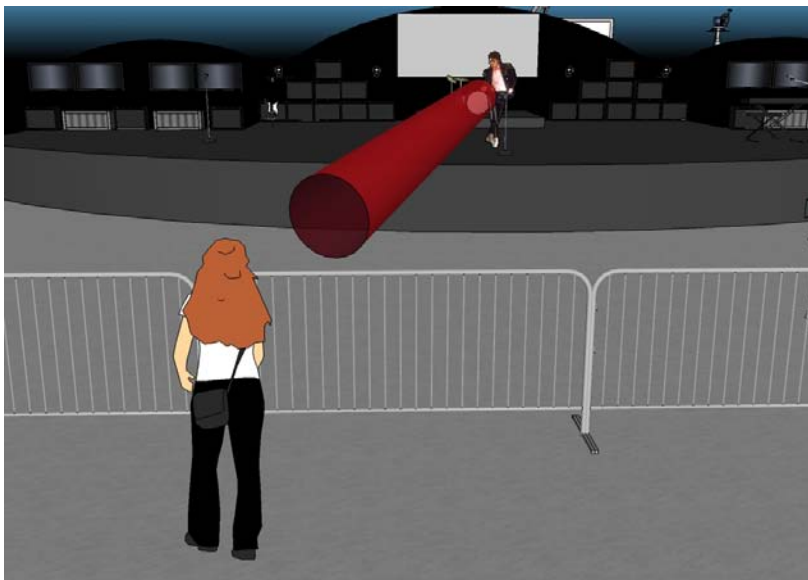
Päivittäiset työtehtävät vaihtelevat tapahtumien määrän ja luonteen mukaan sekä riippuen siitä, onko tuotannossa mukana ulkopuolista teknistä työvoimaa. Joskus tapahtuma ei vaadi talon omalta henkilökunnalta ovien avaamista suurempaa osallistumista ja joskus taas kaikki rakennetaan, ajetaan ja puretaan omin voimin. Näiden ääripäiden väliin mahtuu lukematon määrä erilaisia kombinaatioita. Työtä tehdään usein epätavallisina aikoina, iltaisin ja viikonloppuisin, ja työn luonne voi vaihdella hetkessä pitkästä odottamisesta rivakkaan toimintaan.

3 MIKÄ MEDIAPUTKI ON?

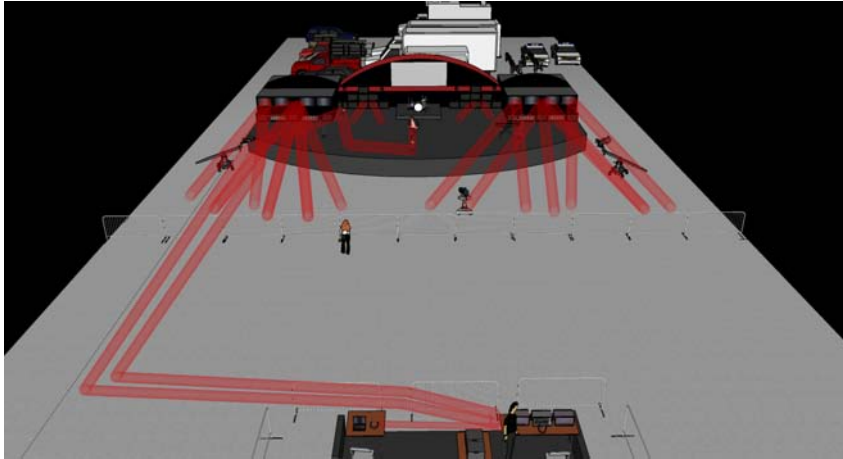
3.1 Yleistä

Sanalla media (latinan kielen ”välineet”) tarkoitetaan yleensä viestintävälinettä tai viestin välittäjiä (Wikipedia, 2010) ja tässä yhteydessä tapahtuman viestin välittäjänä toimii kuvitteellinen putki, josta jatkossa käytetään nimeä mediaputki. Mediaputken käsitteen avulla on helpompi ymmärtää käytännössä usein moniosainen tapahtumaketju, joka voi sisältää sähköisiä, mekaanisia ja inhimillisiä osatekijöitä.

Tyypillinen esimerkki mediaputkesta on konsertissa esiintymislavalla esiintyvän artistin ja katsomossa kuuntelevan asiakkaan välille muodostuva äänen mediaputki. Asiakkaan näkökulmasta edellä mainitun kaltaiseen mediaputkeen ei ihanteellisessa tapauksessa tulisikaan liittyä mitään muuta kuin artisti, mahdollinen soitin ja asiakas itse kuuntelijana (ks. KUVIO 1). Tapahtumatekniikan ammattilaisen näkökulmasta sama mediaputki on kuitenkin huomattavasti monisäikeisempi kokonaisuus (ks. KUVIO 2). Ammattilainen joutuu huomioimaan kaikki äänentoistoa tarvitsevat osapuolet (koko yleisö, artistin monitorointi, taltiointi, lähetystekniikka) sekä äänen laadun ja voimakkuuden.

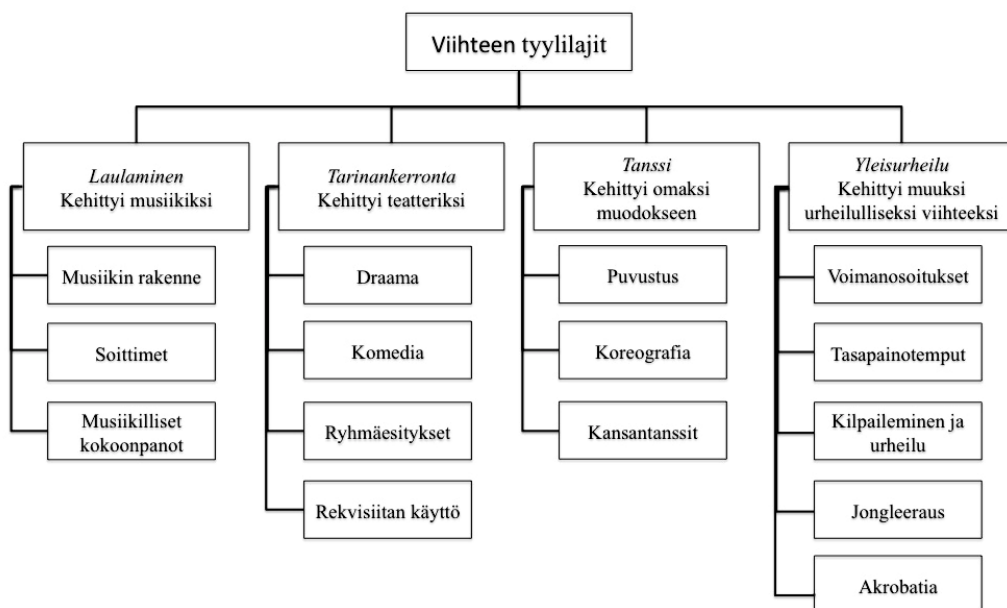

KUVIO 1. Äänen mediaputki asiakkaan näkökulmasta

KUVIO 2. Äänen mediaputki ammattilaisen näkökulmasta

Väliaikatarjoilujen nauttimista lukuun ottamatta monitoimitalon tyypillinen asiakas käyttää tapahtumaan osallistuessaan toivotun elämyksen tai kokemuksen hankkimiseen kahta pääasiallisinta aistiaan eli näkö- ja kuuloaistia. Matthews (2008) kategorisoi ihmisen esittämän viihteen alkuperän juuri näillä kahdella aistilla aistittavaan alueeseen eli äänen ja fyysisen liikkeen avulla tuotettuun lauluun ja tarinan kerrontaan (ääni) sekä tanssiin ja urheilullisiin suorituksiin (liike) (Matthews 2008, 2-3). Samankaltainen jako pätee suurilta osin myös monitoimitaloissa järjestettäviin tapahtumien eri muotoihin, joihin voidaan lukea myös viihteen eri tyyllilajien evoluutiota kuvaavassa taulukossa esiintyvät tyyllilajit.

KUVIO 3. Viihteen tyyllilajien evoluutio (Matthews 2008, 4)

3.2 Ihmisen tapa aistia mediaputken päässä

3.2.1 Kuuloaisti

Normaalin kuuloaistin omaava ihminen kuulee äänen taajuuksia 20 ja 20 000 Hertzin (Hz) välillä. Kaikista parhaiten ihminen kuulee 1000 – 4000 Hz alueella, joka sijoittuu puolestaan normaalin keskustelun taajuusalueen eli 200 – 5000 Hz sisään. Ilman kuuloaistin kehittymistä ihminen ei olisi pystynyt kehittämään puhetta ja sen seurauksena eivät myöskään sosiaalisuus ja kulttuuri olisi kehittyneet nykyiselle tasolle. Ihminen pystyy kuulemaan yllättävänkin pienet (jopa 0,2%) muutokset äänen taajuudessa etenkin kaikista herkimmällä kuulon alueella (Bjälje, Haug, Sand, Sjaastad & Toverud 1999, 111-116). Tämä asettaa suuria vaatimuksia esimerkiksi esiintyvän orkesterin soittimien viritykselle. Kuulijan kannalta pahimmassa tapauksessa korva voi erottaa epäviereisen instrumentin lukuisten keskenään samassa vireessä olevien soittimien seasta.

Kaikki ihmiset eivät kuitenkaan pysty kokemaan samanlaista kuuloaistimusta. Edellä mainittu normaalikuuloisen nuoren ihmisen kuulema taajuusalue alkaa kaventumaan – tosin hitaasti – jo 20 ikävuoden jälkeen. 60-vuoden iän saavuttaneet ovat menettäneet jo yli 10000 Hz taajuudella kuuluvat äänet kuulokuvastaan pysyvästi (Bjälje ym. 1999, 111-112) ja yli 75-vuotiaista jo kahdella kolmasosalla on vaikeuksia kuulla (Kuuloliitto ry). Kuuloaisti voi olla muuttunut myös muista syistä. Etenkin nuoriin kohdistuu monia ulkoisia tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa palautumattoman kuulovamman. Tällaisia ovat esimerkiksi jatkuva mp3-soittimien kuuntelu kuulokkeilla sekä konserttien ja baarien melu. (Kuuloliitto ry:n [www-sivut](http://www.kuuloliitto.fi).)

3.2.2 Ääniammattilainen kuuntelijana

Useimmissa musiikkia tai puhetta sisältävissä tapahtumissa on tarpeen vahvistaa ääntä sähköisesti joko äänilähteen alhaisesta äänentasosta ja/tai tilan ja kuuntelijajoukon koosta johtuen. Joissain tapauksissa äänentoistoon käytettävä laitteisto voidaan ennalta säätää toimimaan itsenäisesti niin, ettei käytön aikana tarvita teknistä henkilökuntaa säätämään ja valvomaan sen toimintaa. Parhaan mahdollisen äänenlaadun takaamiseksi on kuitenkin useimmiten eduksi, että äänentoistoa vaativan tapahtuman aikana mukana on äänitekniikkaan ja laitteistoon perehtynyt ammattilainen.

Teknisesti ei vielä ole pystytty luomaan yhtä laitetta tai mittaria, joka kykenisi jäljittelemään ihmisen kuuloaistimusta. Jokainen kuuloaistimus on yksilöllinen ja sähköisen äänenvahvistuksen kautta kuultu ääni voidaan ajatella koostuvan kolmen eri tekijän eli havainnon, akustiikan ja laitteiston yhteisvaikutuksesta. (Everest 2007, 110.)

Ääniammattilaisen kuuloaisti on lähtökohtaisesti fysikaalisesti samanlainen kuin kenellä tahansa. Alan oppilaitosten pääsykokeissa tai työhaastatteluissa ei järjestetä erityisiä kuulotestejä, joiden avulla voitaisiin poimia joukosta ikään kuin laadukkaammin kuulevat henkilöt. Audioalan ammattilaisille suunnatun kriittisen kuuntelun harjoituskirjassaan Everest (2007) toteaa, että ääniammattilaisen kuuntelukyky harjaantuu vuosien aikana toistuvien useiden kuuntelukokemusten ja ääniongelmien kohtaamisen myötä (Everest 2007, 2). Ääniammattilaisen uralle päädytään useissa tapauksissa myös oman aikaisemman musiikkiharrastuksen tai kiinnostuksen kautta ja silloin edellytykset esimerkiksi eri soittimien harjaantuneeseen kuuntelemiseen ovat olemassa jo valmiina.

Yleisesti voidaan sanoa, että tapahtumien äänentoiston laadusta vastaavan ammattilaisen pitäisi pystyä kuuntelemaan kyseessä olevaa äänilähdettä yhtä aikaa kriittisesti ja puolueettomasti. Samalla tulisi huomioida suurempi konteksti tilanteessa sekä tuoda mukaan ripaus omaa näkemystä.

3.2.3 Näköaisti

Kuulon ollessa tärkein aisti ihmisten välisen kommunikoinnin kannalta myös näköaistin merkitys on kiistaton. Sen avulla ihminen saa kaikista eniten tietoa ympäröivästä maailmasta ja silmiin on keskittynyt 70 prosenttia elimistön kaikista aistinsoluista (Bjälje ym. 1999, 119).

Tietynlaisiin tapahtumiin kuuluu nykyisin olennaisena osana valo- ja kuvatekniikan käyttö. Erityisesti esimerkiksi konserteissa, teatteriesityksissä, oopperassa ja baletissa valotekniikka näyttelee suurta osaa koko tapahtuman elämyksellisyydessä. Käytännöksi on muodostunut pimentää esityksen aikana tapahtumatila näyttämöä lukuun ottamatta niin tehokkaasti kuin mahdollista. Tämä asettaa omat haasteensa valosuunnittelulle suhteessa ihmisen näköaistin toimintaan.

Ihmisen silmässä on kahdenlaisia eri tehtäviin erikoistuneita aistinsoluja: sauvoja ja tappeja. Sauvot eivät näe värejä, mutta ne ovat herkistyneempiä heikossa valossa näkemiseen, kun taas tapit toimivat vain riittävän kirkkaassa valossa rekisteröiden parhaiten värejä. Myös näköaistin hämärä- ja valoadaptaatio asettaa omat vaatimuksensa tapahtumien valosuunnittelulle. Silmän sauva- ja tappisolujen täydellinen mukautuminen valoisasta hämärään kestää solutyypistä riippuen viidestä minuutista jopa puoleen tuntiin.

Alun perin teatterissa, ja myöhemmin tapahtumatekniikassa, on jo pitkään osattu hyödyntää näköaistin kykyä käsitellä heijastuvaa valoa. Etenkin mustiin pintoihin tehokkaasti absorboituvaa valoa käytetään lavastuksessa ja näyttämöllä työskentelevien henkilöiden vaatetuksessa (Bjälje ym. 1999, 125-128).

3.2.4 Väreistä

Värejä, niiden alkuperää ja vaikutuksia on tutkittu paljon, ja aiheesta löytyy runsaasti kirjoitettua materiaalia. Tavallisesti emme kuitenkaan kiinnitä huomiota ympärillämme esiintyviin väreihin tai niiden merkityksiin. Väreillä on kuitenkin useilla eri tasoilla vaikuttavia merkityksiä, jotka voivat aikaansaada tunteita ja reaktioita, joiden syntyperää on vaikea ymmärtää. Kaikista selkeimpänä esimerkkinä voidaan mainita pelkän valon määrän vaikutukset nisäkkäiden vuorokausi- ja vuodenaikarytmiin (Huttunen 2004, 36). Huttunen (2004) jaottelee värien vaikutuksen ja merkityksen kuuteen eri tasoon, joista voidaan päätellä värien erittäin monitahoinen vaikutus ihmiselle.

1. Arkaainen taso I
  - Anatomis-neurologinen taso: biologisen evoluution perimän vaikutus tasalämpöisessä nisäkkäissä
2. Arkaainen taso II
  - Neuropsykologinen taso: aivot oppivat näkemään biologisen evoluution perimän ehdoin
3. Kulttuurihistoriallinen taso
  - Kulttuuriperinnön visuaalisuuden vaikutus ihmisten elämään
4. Sosiaalinen taso
  - Yhteisöllisen elinympäristön ja kasvatuksen vaikutus
5. Kognitiivinen taso
  - Älyllinen toimintataso: tietoinen ja rationaalinen

6. Tunnetaso

- Henkilökohtainen elämystaso: tiedostamaton (Huttunen 2004, 35).

Värien aistimisen suhteen on olennaista muistaa, että värit eivät itsessään välitä mitään viestiä tai informaatiota, vaan ne saavat sellaisen vasta mallinnuttuaan aivoihimme riittävän usein tietyssä käyttötilanteessa (Huttunen 2004, 138). Tämän vuoksi esimerkiksi valosuunnittelijan mielessään luoma mielikuva vaikkapa tiettyyn musiikkikappaleeseen sopivasta värimaailmasta ei välttämättä ole sama kuin salissa istuvan katsojan ajatuksissa oleva. Tällöin on ehkä viisasta noudattaa yleisesti vakiintuneita käytäntöjä värien valinnoista, jottei aiheutettaisi liian suurta ristiriitaa ja näin vetäisi huomiota pois itse tapahtuman kohteesta eli esiintyjästä. Huttunen korostaa tietyn kontekstin olemassaolon tärkeyttä värien valitsemisen yhteydessä ja mainitseekin ammattilaisten käyttävän usein pienoismalleja ja virtuaalimalleja, jotta värit nähtäisiin oikeanlaisessa käyttötilanteessa (Huttunen 2004, 139).

3.3 Mediaputken rakenne

3.3.1 Mediaputken osat

Havainnollistan työssäni mediaputkea visuaalisena putkena, jonka eri osat ja ominaisuudet määräytyvät monitoimitiloissa järjestettävien tapahtumien ääni- valo- ja kuvatekniikkaan vaikuttavien tekijöiden mukaan. Mediaputken osat koostuvat tässä yhteydessä 1) rungosta, 2) materiaalista ja 3) halkaisijasta.

KUVIO 4. Mediaputken osat

Mediaputken eri osat puolestaan kuvaavat seuraavia tapahtumien tekniikkaan liittyviä tekijöitä:

1. Runko	=	Tapahtuman tuottaminen ja resurssit
2. Materiaali	=	Työympäristö, olosuhteet ja asenteet
3. Halkaisija	=	Ammattitaito ja tekniikan hyödyntäminen

3.3.2 Tapahtuman tuottaminen ja resurssit (runko)

Festivaalin tai tapahtuman tuottamista voidaan pitää projektina ja näin ollen siihen on mahdollista myös soveltaa projektinhallinnan tekniikoita (Allen, O'Toole, Harris & McDonnell 2008, 159). Tapahtuman tuottamiseen projektina liittyy eri vaiheita, jotka Allenin ym. (2008, 163) mukaan ovat:

1. Käynnistys
2. Suunnittelu
3. Täytäntöön panto
4. Tapahtuma
5. Alasajo

Jokaisessa vaiheessa projektin vetämisestä vastuussa olevan henkilön on hallittava useita eri alueita pystyäkseen etenemään onnistuneesti seuraavaan vaiheeseen. Projektivastaavan (tai tuottajan) kompetenssejä ovat mm. tiimityöskentely, johtamistaidot, tehtävien määrittely, aikataulussa ja laadussa pysyminen, kyky integroida projektisuunnitelma tapahtuman strategiseen, markkinointi- ja taiteelliseen suunnitelmaan sekä erinomaiset kommunikaatiotaidot esiintymisessä ja neuvottelemisessa. (Allen ym. 2008, 168-169.)

Suurimmissa monitoimitaloissa tapahtumien tuottamiseen on olemassa sitä varten palkkattuja henkilöitä, mutta pienempien talojen kohdalla tilanne ei ole usein yhtä hyvä. Tällöin tuottajan tehtäviä voi joutua hoitamaan myyntihenkilöstö tai esimerkiksi ravintolan tai muusta toiminnasta vastaavan osan henkilöstö oman toimensa ohella. Joissain tapauksissa tapahtumalle ei ole ollenkaan olemassa tuotannosta vastaavaa henkilöä, mutta se järjestetään silti eri osapuolien yhteistyönä. Tällöin riski törmätä ongelmatilanteisiin kasvaa, kun mukana ei ole yhtä langat käsissään pitävää tahoja ja tapahtuma saadaan ajettua läpi lähinnä innostuksen, talkoohengen ja osittain hyvän onnenkin avulla.

Resursseilla tarkoitetaan sananmukaisesti toimintaedellytyksiä, voimavaroja tai keinoja (Rekiaro, Rekiaro & Nurmi 2008, 332). Tapahtuman järjestämiseen voi laajimmillaan liittyä lukuisia erilaisia resursseja sen luonteesta ja laajuudesta riippuen. Näitä resursseja analysoitaessa tuottajan on päätettävä esimerkiksi mitä palveluita tai tavaroita voidaan ulkoistaa alihankkijoille, mitä saadaan asiakkaalta tai sponsoreilta ja mitä joudutaan luomaan tai rakentamaan pelkästään kyseessä olevaa tapahtumaa varten. Tärkein osa resursseista on todennäköisesti kuitenkin suunnitelma tarvittavasta henkilöstöstä (Allen ym. 2008, 173). Allen ym. (2008, 213-215) listaavat kustannuslaskentaan suunnitellussa taulukossaan (TAULUKKO 2) seuraavat koko tapahtuman järjestämiseen tarvittavat resurssit:

Hallinto	Toimistotilan vuokra
	Fax-/kopiokone
	Tietokoneet
	Printterit
	Puhelimet
	Toimistotarvikkeet
	Postitus
	Toimistohenkilökunta
Julkisuus	Kuvamateriaali
	Painatus
	Julisteiden ja lehtisten jakelu
	Press kit
	Lehdistötiedotteet
	Radiomainokset
	Ohjelmat
Tapahtumapaikka	Vuokra
	Valmistelut
Kalusto	Näyttämö/lavastus
	Ääni
	Valo
	Kuljetus
	Henkilöstö
	WC:t
	Lisävarusteet
	Kommunikaatio
	Ensiapu
	Teltat
	Pöydät ja tuolit
	Tuulisuojat
	Generaattorit
	Teknikot
	Pysäköinti
	Työasut
Palkat	Koordinaattori
	Esiintyjät
	Työmiehet
	Konsultit
	Muut
Vakuutukset	Vastuu yleisöstä
	Työntekijöiden vakuutukset

TAULUKKO 2. Koko tapahtuman järjestämiseen tarvittavat resurssit Allen ym. (2008, 213-215)

	Sade
	Muut
Luvat	Anniskelu
	Ruoka
	Julkiset
	Pysäköinti
	Lastenhoito
Turvallisuus	Turvatarvikkeet
	Välineet
	Henkilöstö
Kirjanpito	Käteinen/sekki
	Auditointi
Siivous	Ennen
	Aikana
	Jälkeen
Matkustaminen	Esiintyjät
	Rahti
Majoitus	Majoitus
Dokumentointi	Valokuvaus/videointi
Vieraanvaraisuus	Teltat
	Ruoka
	Juomat
	Henkilöstö
	Kutsut
Yhteisö	Lahjoitukset
Vapaaehtoistyöntekijät	Ruoka & juoma
	Juhlat
	Palkitseminen
Valmiussuunnitelma	Valmiussuunnitelma

3.3.3 Työympäristö, olosuhteet ja asenteet (materiaali)

Työympäristön, siihen liittyvien olosuhteiden sekä työyhteisössä vallitsevien asenteiden vaikutus työntekijän hyvinvointiin ja sitä kautta suorituksiin, on selkeä ja jokaisen pääteltävissä. Kinnunen ja Feldt (2008, 126-127) viittaavat Simolan (2001) tekemän tutkimuksen tuloksiin, joissa käy selkeästi ilmi työorganisaation vaikutus työntekijöiden henkiseen hyvinvointiin. Työntekijät kokivat omat voimavaransa (mm. työkyky) sitä paremmiksi mitä parempana he pitivät oman työorganisaationsa toimintaa. Saman tutkimuksen johtopäätöksinä voitiin listata kuusi keskeisintä hyvin toimivan organisaation kriteeriä. Niitä olivat 1) tavoitteiden selkeys, 2) myönteinen suhtautuminen organisaatioon, 3) hyvät vaikutusmahdollisuudet työoloihin, 4) hyvä johtaminen, 5) tiedonkulun tehokkuus ja 6) työryhmän kiinteys ja hyvä ilmapiiri. (Kinnunen & Feldt 2008, 129.)

3.3.4 Ammattitaito ja tekniikan hyödyntäminen (halkaisija)

Työelämän kohdistamat vaatimukset työntekijää kohtaan ovat tänä päivänä ehkä korkeammalla kuin koskaan. Työntekijän tulisi olla mahdollisimman monenlaisia taitoja ja tietoja omaava, joustava, sosiaalinen, innovatiivinen ja asiakaspalveluhenkinen. Työpaikkailmoitukset etsivät ”mestareita”, ”guruja” ja jopa jonkun alan ”jumalia” ja hakijalta edellytettävien ominaisuuksien listan pituus ja kirjainyhdistelmät aikaansaavat hakijassa epätoivoisuutta.

Ammattitaitoon katsotaan kuuluvan monia tekijöitä, mutta kaiken perustana on ammattialan työn osaaminen ja käyttäytyminen työpaikalla (Opetushallitus 2005). Internetissä sijaitseva opetushallituksen tuottama oppimateriaalipankki Duunioppi.net listaa lisäksi mm. seuraavat ammattitaitoon kuuluvat osa-alueet:

- työmenetelmien, työvälineiden, materiaalien, tiedon ja työturvallisuusasioiden hallinta
- kiinnostuneisuus työhön
- työrauhan ylläpitäminen
- vastuullisuus työtehtävistä
- työnantajan määräyksien noudattaminen
- lakien, sääntöjen ja sopimusten noudattaminen

Kinnunen ja Feldt (2008, 351) toteavat osaamisvajauden olevan yksi tärkeimpiä työelämästä poissulkevia tekijöitä ja siksi todellisen ja koetun ammattitaidon määrittäminen olisikin ensiarvoisen tärkeää jo työtehtävistä suoriutumisenkin kannalta ajateltuna. Tiedot ja taidot saattavat myös, etenkin teknisillä aloilla, vanhentua hyvinkin nopeasti ja siitä voi muodostua ongelmia (Ruohotie 2005, 49).

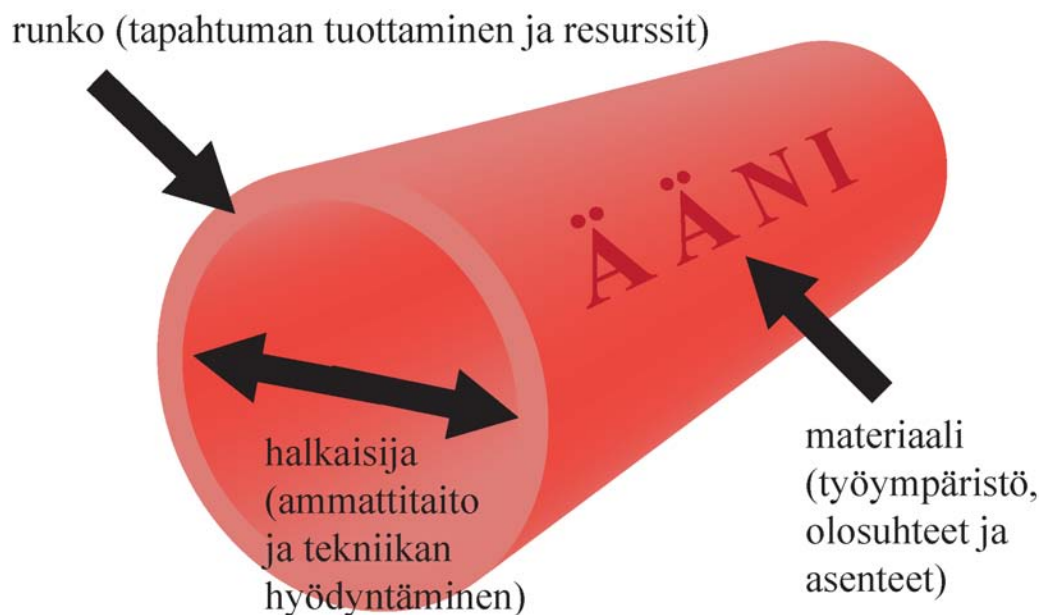
Työelämään siirryttäessä ei enää loputtomiin voida turvautua omaan ammattiin aikoihin hankittuun koulutukseen, vaan on hankittava säännöllisesti lisää tietoa ja koulutusta. Ruohotien (2005, 20) mukaan tieteellisen ja teknisen tiedon määrä jopa kaksinkertaistuu 5-7 vuoden välein ja käytännössä se merkitsee tiedon puoliintumisteorian mukaan sitä, että esimerkiksi ammattioppilaitoksessa suoritetusta tietomäärästä on enää puolet sovellettavissa viiden vuoden kuluttua opinnoista.

Ammattitaitoa osoittaa myös se, että osaa ja uskaltaa kysyä neuvoa ajoissa sillä vastoinkäymiset tunnetusti edustavat vaikeampaa oppimistapaa kuin myönteisistä kokemuksista oppiminen (Ruohotie 2005, 62). Monitoimitalon organisaation tehtävänä on varmistaa, että työtehtäviin asetetaan riittävä määrä oikeita ja osaavia henkilöitä. Työnantaja voi esimerkiksi taloudellisista syistä tuntea houkutusta keskittää satunnaisia uusia tehtäviä jo olemassaolevalle henkilökunnalle ajattelematta sen vaikutusta työn laatuun tai työssä jaksamiseen.

4 MEDIAPUTKET MONITOIMITALOISSA

4.1 Äänen mediaputket

Äänen mediaputkella tarkoitetaan kuvitteellista putkea, jonka alkupäässä on äänilähde ja loppupäässä vastaanottaja eli monitoimitalon tapahtuman asiakas tai äänen monitoimitarkoituksessa myös esiintyjä. Äänen mediaputki koostuu samoista perusosista kuten kappaleessa Mediaputken osat on kerrottu. Perusosia äänen mediaputken kohdalla (KUVIO 5) käsitellään tarkemmin seuraavissa luvuissa.

KUVIO 5. Äänen mediaputken osat

4.1.1 Äänen mediaputken runko (tapahtuman tuottaminen ja resurssit)

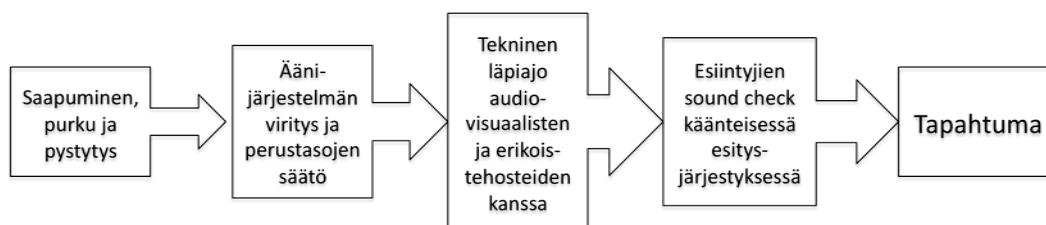
Tapahtuman luonteesta riippuen äänitekniikan rooli ja merkitys koko tapahtuman onnistumiselle vaihtelevat. Kriittisimmässä roolissa äänitekniikka on äänentoistoa vaativissa musiikkiesityksissä sekä suurissa kongresseissa tai seminaareissa, joissa olennaista on kuulla puhuja selkeästi. Vähiten tärkeää äänitekniikka tuotannon kannalta on esimerkiksi klassisen musiikin akustisissa konserteissa, joissa sen tarve rajoittuu ehkä vain alkujuontoihin. Riittävä äänitekniinen suunnittelu ja resurssien varaaminen tuotannossa varmistavat sen, että äänen mediaputken runko on riittävän vahva ja kestää koko tapahtuman ajan kaiken siihen kohdistuvan paineen. Vastaavasti äänitekniikan roolia väheksy-

vä puutteellinen tuottaminen ja resurssien puute saa aikaan ohuen rungon, joka on herkkä vaurioille eikä välttämättä kestä koko tapahtumaa muuttumattomana.

Äänitekniikka jätetään tuotannon suunnittelussa yleisesti sen hallitseville ammattilaisille, joskin tuottajan on tiedettävä äänen perusteoriasta ja järjestelmistä sen verran, että käytettävissä olevalla budjetilla saadaan paras tilanteeseen sopiva äänentoisto (Matthews 2008, 110). Tuotannon kannalta esiintyjän äänen vahvistamisen lisäksi on myös tiedostettava mahdolliset äänitekniikan muut käyttöalueet ja tarpeet, joita ovat Allenin ym. (2008, 463-464) sekä Halseyn (2010, 145-149) mukaan esimerkiksi:

- kommunikointijärjestelmä (intercom-järjestelmä)
- äänen monitorointi
- tapahtuman äänen tallentaminen
- äänen lähettäminen/siirtäminen muihin esiintymispaikkoihin tai mediaan (televideo, radio ja internet)
- kysymyssessioiden äänitarpeet (kongressit ja seminaarit)
- sisääntulomusiikin soittaminen (yleisö tai esiintyjä)
- nauhoitusten soittaminen

Tuotantovaiheessa on myös huomioitava äänijärjestelmän eri vaiheiden tapahtumalle asettamat ajalliset vaatimukset, jotka on nähtävissä Allenin ym. (2008, 465) kuvaamassa kaaviossa.

KUVIO 6. Äänijärjestelmän vaiheet tuotannossa (Allen ym. 2008, 465)

4.1.2 Äänen mediaputken materiaali (työympäristö, olosuhteet ja asenteet)

Monitoimitalojen äänitekniikkaa hoitavat ammattilaiset työskentelevät pääasiassa sisätiloissa, mutta muut olosuhteet saattavat vaihdella suurestikin. Työympäristö jaetaan usein muiden eri ammattiryhmien sekä esiintyjien kanssa ja työajat määräytyvät täysin tapahtumien aikataulujen mukaan. Työn aikana ollaan tekemisissä sekä ammattilaisten että amatöörien kanssa, ja koska useimmat heistä ovat monitoimitalon työntekijöille asiakkaita, joudutaan tulemaan toimeen monenlaisten asenteidenkin kanssa.

Tapahtumien äänitekniikkaa hoitava henkilö on usein myös asiakkaan näkökulmasta näkyvin osa teknistä henkilökuntaa. Tämä asettaa omat lisähaasteensa ääniteknikon ammattimaisuudelle, kun luonnollisena reaktiona asiakkaan kirjavat kysymykset ja kommentit kohdistuvat juuri siihen ainoaan paikalla olevaan henkilökunnan edustajaan. Valitettavan usein yleisön negatiivinen kritiikki purkautuu juuri ääniteknikon työpisteen suuntaan. Tuotannon perusteellinen suunnittelu ja oikeiden henkilöiden läsnäolo parantaa yleensä edellä mainittuja ongelmia ja antaa kullekin mahdollisuuden keskittyä omaan osaamisalueeseensa.

Raskaan ja stressaavan työympäristön tai työolosuhteiden sekä ääniammattilaista ympäröivien negatiivisten asenteiden voi ajatella syövyttävän äänen mediaputken materiaalin heikoksi ja hauraaksi johtaen ei-toivottuun lopputulokseen putken loppupäässä. Turvallisen ja asiallisen työympäristön ja miellyttävien olosuhteiden sekä hyvän hengen seurauksena äänen mediaputki on materiaaliltaan vahva ja kestää hyvin mahdolliset matkan varrella sattuneet kolaukset.

4.1.3 Äänen mediaputken halkaisija (ammattitaito ja tekniikan hyödyntäminen)

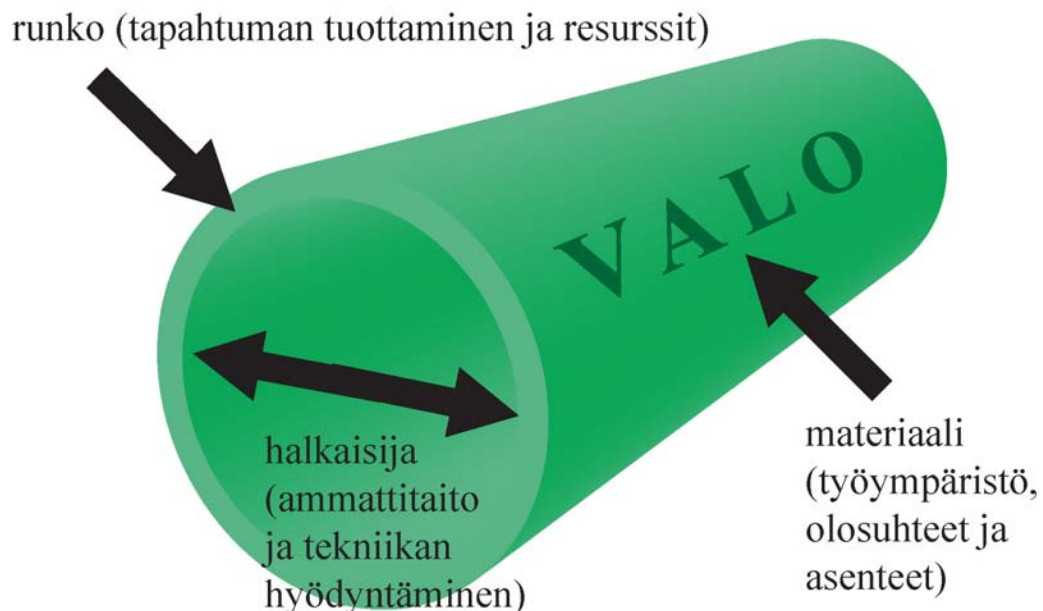
Tapahtuman äänitekniikkaa hoitavan henkilön on oltava ammattitaitoinen, koulutettu ja hänen on tiedostettava kulloinenkin toimintaympäristönsä, joka monitoimitalossa voi vaihdella suurestikin. Matthews (2008) jakaa äänijärjestelmien käyttötarkoitukset karkeasti kahteen eli 1) puheäänentoistoon ja 2) viihdeäänentoistoon. Monitoimitaloissa liikutaan päivittäin näiden kahden osan ääripäiden välillä ja myös niiden yhdistelmissä. Ääniammattilaisen on siis ensisijaisesti ajateltava kyseessä olevan tilaisuuden luonnetta ja siihen liittyvänä äänitekniikan soveltamista.

Osa ammattitaitoa on osata hyödyntää käytettävissä olevaa tekniikkaa. Vaikka tuotannossa olisi varattu runsaasti resursseja äänitekniikkaan ja työympäristö, olosuhteet ja asenteet mahdollistaisivat täydellisen omistautumisen työlle, on suuri osa niistä hukkaan heitettyjä, jos ammattitaito ei riitä tekniikan täysimittaiseen hyödyntämiseen. Hyödyntäminen pitää sisällään äänitekniikan perusteiden, menetelmien ja laitteiden tuntemuksen sekä niiden soveltamisen taidon.

4.2 Valon mediaputket

Valon mediaputki poikkeaa äänen mediaputkesta siinä, että kuvitteellisen putken alkupäässä voidaan toisaalta ajatella olevan valosuunnittelijan näkemyksen ohjaamana toimivat tekniset valonlähteet ja toisaalta myös itse valaistu kohde. Muuten valon mediaputki noudattaa samaa rakennetta eli sen loppupäässä on vastaanottaja eli monitoimitalon tapahtuman yleisö. Vastaanottajina voivat toimia laajemmin ajateltuna myös työskentely- ja kulkuvalojen kohdalla kaikki tapahtumatilassa liikkuvat henkilöt. Tässä yhteydessä valon mediaputkea käsitellään vain sen pääasiallisen kohderyhmän eli yleisön kannalta.

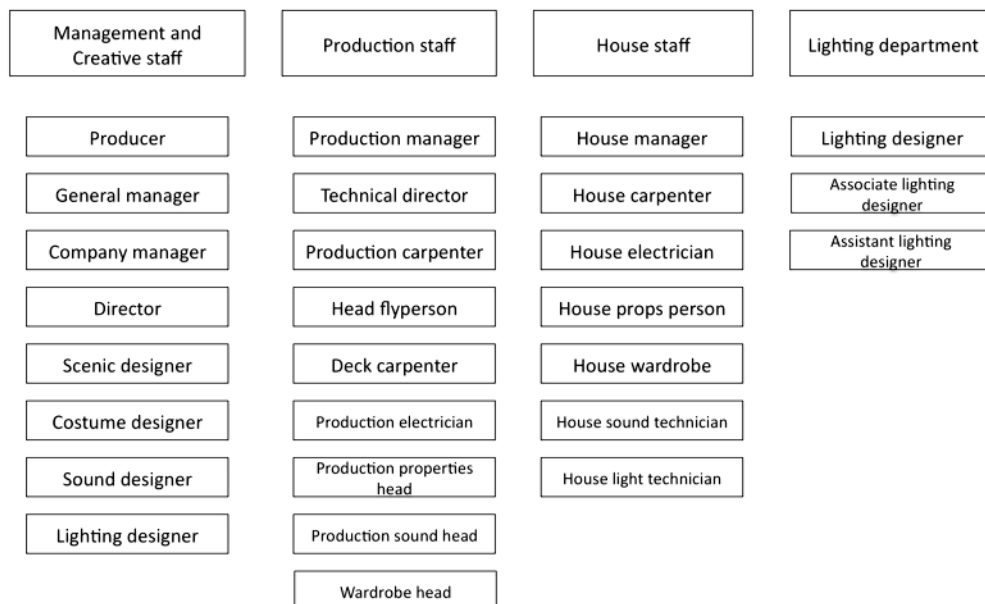
KUVIO 7. Valon mediaputken osat

4.2.1 Valon mediaputkien runko (tapahtuman tuottaminen ja resurssit)

Monitoimitalojen tapahtumien tuotannossa valotekniikkaa käytetään vaihtelevasti riippuen tapahtuman tyypistä ja koosta. Pienet kokoukset eivät vaadi tilan kiinteää valaistusta enempää, kun taas oopperaesityksen valoja voidaan suunnitella kuukausia ja rakentaa viikkojen ajan. Tärkeässä roolissa tuotannon kannalta ovat ammattitaitoiset valosuunnittelijat, jotka tuntevat monitoimitalon oman käytettävissä olevan kaluston ja osaavat arvioida mahdollisen vuokrakaluston määrän. Suurissa monitoimitaloissa työskentelee vakituisia valotekniikan ammattilaisia ja taloilla on oma valokalusto, joka mahdollistaa useiden keskisuurten tuotantojen valototeutuksen ilman ulkopuolisia resursseja. Pienemmät monitoimitalot sen sijaan eivät yleensä investoi voimakkaasti tapahtumien tekniseen kalustoon, koska tarve on satunnaisempaa ja kaluston käyttämiseen ja ylläpitoon ei välttämättä ole omaa palkattua henkilökuntaa. Tällöin tapahtumien järjestävät tahot käyttävät ulkopuolisia alan yrityksiä kaluston vuokraamiseen ja monitoimitalojen tehtäväksi jää tarjota tilat ja sähkö.

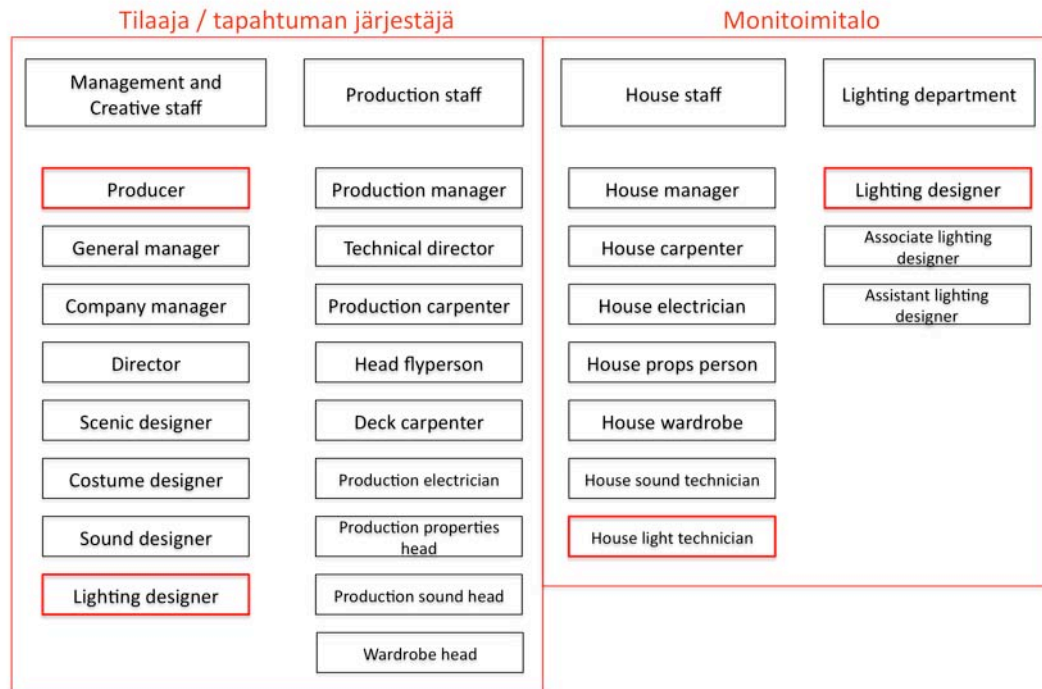
Tapahtuman valaisemisella katsotaan olevan kaksi funktiota: kohteiden valaiseminen näkyvyyden vuoksi sekä taiteellinen, tapahtuman ulkonäköön sopiva valaiseminen (Allen ym. 2008, 461). Monitoimitalojen laajassa tapahtumaskaalassa kyseessä on usein näiden kahden funktion erilaiset kombinaatiot.

Tapahtumaan tarvittavan valohenkilöstön määrä sekä suunnitteluvastuun jakautuminen vaihtelee tapauskohtaisesti. Tyypillinen ammattimaisen tapahtumatuotannon organisaatio valotekniikan näkökulmasta muodostuu Shelley'n (2009, 41-43) mukaan seuraavasti:

KUVIO 8. Tapahtumatuotannon organisaatiomalli (Shelley 2009, 41-43)

Monitoimitaloissa järjestettävissä tuotannoissa joudutaan harvoin tekemisiin em. mallin laajuisen organisaation kanssa, mutta jako ulkopuoliseen ja talon omaan henkilöstöön on nähtävissä yleisesti (ks. KUVIO 9). Kuviossa on korostettu punaisella tyypillisen tuotannon henkilöt valotekniikan näkökulmasta. Huomioitavaa on, että pienemmissä monitoimitaloissa, ja myös pienemmissä tuotannoissa, valohenkilöstön voi muodostaa usein vain yksi henkilö, joka suunnittelee, pystyttää, operoi ja purkaa valotekniikan.

KUVIO 9. Organisaation jakautuminen tilaajan/tapahtuman järjestäjän ja monitoimitalon välillä tyypillisessä monitoimitalon tuotannossa

4.2.2 Valon mediaputkien materiaali (työympäristö, olosuhteet ja asenteet)

Valotekniikan parissa työskentely monitoimitaloissa on fyysistä ja nopeatempoista. Valokaluston pystytys, kaapelointi, suuntaaminen ja purku ovat ääni- ja kuvatekniikkaan verrattuna työvaiheina pitkäkestoisempia ja raskaampia johtuen jo pelkästään laitteiden koosta ja painosta sekä työskentelystä korkealla. Lukumäärällisesti valoteknisiä laitteita tuotannossa on usein kaikista eniten.

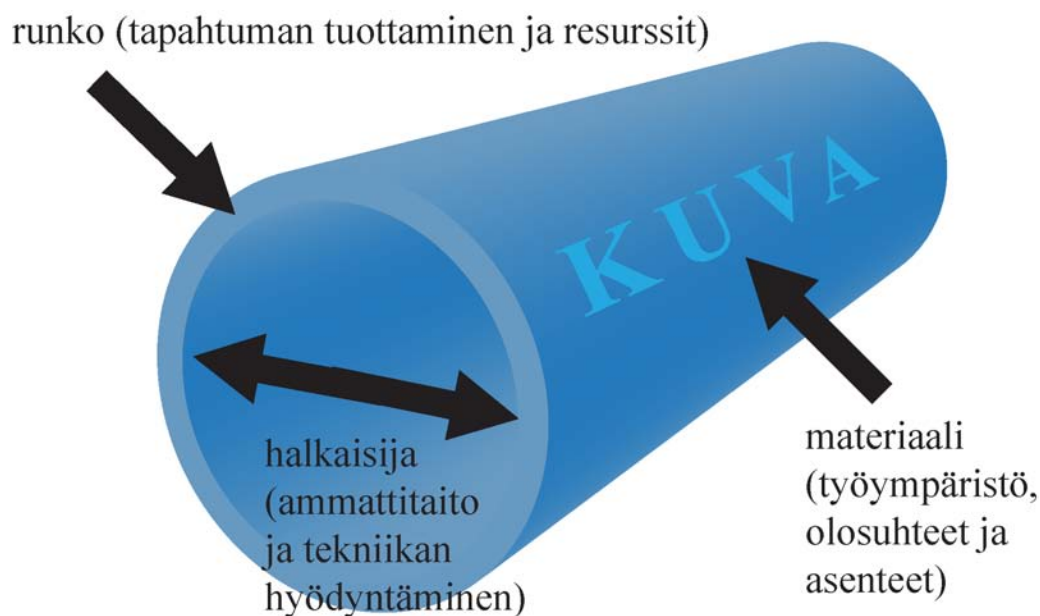
Työympäristö on vaativa ja työturvallisuudenkin kannalta täynnä useita riskitekijöitä. Valotekniikkaan liittyy suurten sähkövirtojen kanssa työskentelyä, kuumina käyviä valonheittäjiä ja niiden ripustamista korkealle tapahtumatilaa. Tänä päivänä apuna on monia teknisiä välineitä, kuten henkilönostimia ja moottoroituja tankonostimia, mutta manuaalisen työn osuus on edelleen merkittävä. Esimerkiksi teattereihin verrattuna monitoimitalojen valotekniikkaa joudutaan pystyttämään ja purkamaan huomattavasti enemmän, koska erilaiset tuotannot vaihtelevat päivästä toiseen, eikä yhtä yleispätevää järjestelmää voida pitää kiinteänä. Vaihtuvuus lisää työn rasittavuutta ja luo omat haasteensa työn suunnittelulle ja työntekijöiden jaksamisellekin. Työtä tehdään myös usein vierailevien suunnittelijoiden ja teknikoiden kanssa. Lisäksi on kuunneltava myös tilaajan toiveita ja näkemyksiä, jotka eivät välttämättä aina ole realistisia.

4.2.3 Valon mediaputkien halkaisija (ammattitaito ja tekniikan hyödyntäminen)

Teknisen osaamisen lisäksi valotekniikassa korostuu taiteellinen osaaminen. Laitteiden ja valon teorian tunteminen vie työssä jo pitkälle, mutta esimerkiksi väriopin tuntemuksen ja luovuuden avulla luodaan vasta hyvä lopputulos. Lisäksi monitoimitalossa työskentelevän valoammattilaisen tulee osata kuunnella ja tulkita tapahtuman tilaajan toiveita oman näkemyksensä lisäksi. Tapahtuman luonteen tiedostaminen on tärkeää mahdollisten ristiriitojen ja yllämuutosten välttämiseksi.

4.3 Kuvan mediaputket

Kuvan mediaputkilla tarkoitetaan monitoimitalojen tapahtumissa projisointi- tai näyttötekniikan avulla esitettävän materiaalin kuvitteellista putkea alkulähteestä vastaanottajalle. Projisointitekniikkaan kuuluvat erilaiset projektorit ja projisointipinnat (valkokankaat, seinäpinnat, savu tm. väliaine) ja näyttötekniikkaan eri tekniikoilla (LCD, plasma ja LED) toteutetut digitaaliset näytöt. Lisäksi kuvan mediaputkien tekniikkaan kuuluvat erilaiset kuvamikserit, signaalinmuokkaimet sekä kaapeloinnit.

KUVIO 10. Kuvan mediaputken osat

Kuvan mediaputken alkulähteenä toimii aina tekninen laite eli esimerkiksi tietokone, videokamera, DVD-soitin tai mediasoitin. Materiaali voi olla periaatteessa kaikkea sitä, mitä voidaan nähdä nykyaikaisen tietokoneen näytöllä eli tekstiä, kuvaa, animaatiota, videokuvaa jne.

Muista tässä työssä käsitellyistä mediaputkista poiketen kuvan mediaputkien kohdalla erityisen merkittävässä roolissa on itse putken alkulähteessä esitettävä materiaali eli sisältö. Halseyn (2010, 128) mukaan koko kuvateknologia on tarpeetonta, jos sille ei ole olemassa sisältöä. Live-kuvausta lukuun ottamatta monitoimitiloissa esitettävä kuvamateriaali tulee lähes kokonaan talon ulkopuolelta tapahtuman järjestäjän toimesta tuotettuna. Kokousten ja kongressien tyyllisissä tapahtumissa sisältöön kiinnitetään kiitettävästi huomiota, koska se luonnollisesti on osa luennoitsijan viestiä, mutta ns. toissijaisessa kuvamateriaalin käytössä valitaan valitettavan usein helpoin tapa ja näytetään loputtomia kuvakavalkadeja yrityksen kesäjuhlista tai tekstinkäsittelyohjelmalla tuotettuja tilaisuuden logoja tai teemasanoja. Molemmissa tapauksissa ammattimaisen sisällönsuunnittelijan käyttö olisi yhtä perusteltua kuin hyvän orkesterin palkkaaminen yrityksen iltajuhlaan.

Vastaanottajana kuvan mediaputken loppupäässä on pääasiallisesti monitoimitalon tapahtuman yleisö, mutta välillisesti vastaanottajia voivat olla myös esiintyjät (kuva-

monitorointi), tallennusvälineet ja lähetykset tapahtumapaikan ulkopuolelle (internet ja televisio). Tässä työssä keskitytään tapahtumien yleisöön vastaanottajana.

4.3.1 Kuvan mediaputkien runko (tapahtuman tuottaminen ja resurssit)

Monitoimitalojen tapahtumissa kuvan mediaputkia esiintyy eniten kokouksissa, kongresseissa ja seminaareissa, joissa käytännöksi on muodostunut luentomateriaalin esittäminen projisoituna dataprojektorilla valkokankaalle. Tuottamisen näkökulmasta tällaisen kuvatekniikan suunnittelu on varsin suoraviivaista, kun sen pääasiallisina funktioina on toimia kommunikaatiovälineenä, välittää viestiä ja tarjota visuaalista lisäarvoa (Halsey 2010, 102).

Kuvatekniikkaa voidaan hyödyntää tapahtumissa myös muilla tavoilla. Sitä voidaan käyttää tapahtumatilan visuaalisen ilmeen luomiseen ja somistamiseen sekä myös interaktiiviseen käyttöön (opasteet, messukyselyt). Tällaisen lisäarvon saavuttamiseksi tuotannossa on käytettävä asiantuntevia visuaalisia suunnittelijoita.

Kuvatekniikan hyödyntäminen tapahtumatuotannossa on ääneen ja valoon verrattuna varsin uutta ja siitä ei ole olemassa vielä paljoa kirjoitettua teoriaa. Troy Halseyn kirjassa *Freelancer's Guide to Corporate Event Design* (2010) on ansiokkaasti esitelty yritystapahtuman suunnitteluun liittyvää kuvatekniikan suunnittelua alkaen valkokankaiden tai näyttöjen sijoittelumalleista. Tällaiset oppaat ovat arvokkaita työkaluja tapahtumien suunnitteluvaiheessa ja säästävät aikaa ja rahaa kun kaikkea ei tarvitse kokeilla itse kantapään kautta. Kuvatekniikka tapahtuman resurssina on kallista johtuen etenkin suurtehoprojektoreiden ja digitaalisten näyttöjen hinnoista.

4.3.2 Kuvan mediaputkien materiaali (työympäristö, olosuhteet ja asenteet)

Monitoimitaloissa kuvan mediaputkien parissa työskentelevät usein av-tekniikat, joiden vastuulla on kuvan lisäksi äänitekniikka. Joissain tuotannoissa kuvatekniikasta voivat vastata ulkopuoliset erikoistuneet videoteknikot.

Tuotannon pystytys- ja purkuvaiheissa av-tekniikat työskentelevät tapahtumatilassa rinnakkain muiden osastojen kanssa, mutta tapahtuman aikana useimmiten kauempana ku-

vatarkkaamoissa. Poikkeuksena ovat tapahtumien kuvaamistehtävät, joissa videokameroita operoidaan esimerkiksi yleisön seassa katsomossa. Näissä tapauksissa työtehtäviin kuuluu kommunikoinen intercom-järjestelmän kautta, jolloin kuvamiksaaja antaa kameraoperaattoreille ohjeita ja kertoo esimerkiksi tietoa siitä, kenen kamerakuvaa milloinkin näytetään valkokankaalla. Videokameroita käytetään tapahtumatekniikassa pääasiallisesti joko esiintyjien kuvaamiseen ja esittämiseen reaaliaikaisesti valkokankaalla, tilaisuuden tallentamiseen tai kuvamateriaalin siirtoon johonkin muuhun tarkoitukseen itse tapahtumassa (Halsey 2010, 121).

Työskentelyolosuhteet ovat yleensä hyvät, mutta tehtävät vaativat työntekijältä nopeaa reaktiokykyä ja tilanteen lukemistaitoa sekä kykyä työskennellä häiriötekijöistä piittaamatta (kuvaustehtävät). Konserteissa haittana voi olla lisäksi korkeat äänentasot, joille työntekijä voi joutua altistumaan useidenkin tuntien ajan.

4.3.3 Kuvan mediaputkien halkaisija (ammattitaito ja tekniikan hyödyntäminen)

Kuvatekniikan parissa työskentelevän ammattitaitoon kuuluu teknisen tuntemuksen lisäksi kyky reagoida ja toimia nopeasti etenkin ajoitusta vaativissa tehtävissä. Teknikon on omattava hyvää visuaalista hahmottamiskykyä ja huomattava mahdolliset väreissä, kuvanlaadussa tai kuvasuhteissa tapahtuvat muutokset ja ymmärrettävä niiden taustalla olevat teoreettiset tai tekniset syyt.

Kuvan mediaputken halkaisija pysyy mahdollisimman laajana silloin, kun sen parissa työskentelevät ammattilaiset ovat asiansa osaavia. Ammattitaidon puute välittyy nopeasti vastaanottajalle, koska ihmiset ovat nykyisin tottuneet katsomaan paljon erilaisia näyttöjä ja niillä näkyvää materiaalia ja tunnistavat helposti huonon jäljen. Pahimmillaan tapahtumassa ala-arvoisesti toteutettu kuvatekniikka voi viedä huomion pois itse pääkohteesta – mikäli kuvatekniikka ei itse ole pääosissa – ja pilata näin sitä seuraamaan tulleen yleisön nautinnon.

Kuvatekniikan hyödyntämisen merkitys on nykyisin kriittisemmässä roolissa kuin ääni- ja valotekniikoiden, joita on ajallisesti käytetty jo kauemmin. Kuvatekniikan alueella uusia innovaatioita ja tuotteita tulee markkinoille jatkuvasti ja entistenkään omaksumiseen ei tunnu jäävän tarpeeksi aikaa ja mahdollisuuksia. Tämä asettaa suuren haasteen

alan ammattilaiselle, jonka tulisi aktiivisesti seurata alan kehitystä ja osata poimia kehityksen virrasta toimivimmat, mutta samalla muodikkaimmat, teknologiat.

5 MEDIAPUTKIIN VAIKUTTAVIA TEKIJÖITÄ

5.1 Lomakehaastattelu

Lomakehaastattelulla voidaan tutkia erilaisia ilmiöitä ja saada vastauksia ongelmiin ja kysymyksiin annettujen vaihtoehtojen sisällä. Yleensä aineistoa hankittaessa lomakehaastattelua käytetään kvantitatiivisessa eli määrällisessä tutkimuksessa, mutta sitä on mahdollista käyttää myös laadullisessa tutkimuksessa. Lomakehaastattelun kysymyksille tulee löytyä perustelu itse tutkimuksen viitekehystä ja jo tiedettävästä tiedosta tutkittavaan ilmiöön liittyen (Tuomi & Sarajärvi 2009, 74-75.) Opinnäytetyössäni valitsin lomakehaastattelun esimerkiksi suullisen haastattelun sijasta mahdollistaakseni rennomman vastausaikataulun vuorotyötä tekeville vastaajille ja eliminoidakseni mahdollisen oman vaikutukseni vastauksiin vastaajien kollegana. Vastajat vastasivat haastattelukysymyksiin aina yksittäisten tilaisuuksien yhteydessä ja näin saatiin selkeästi eri tyyppisiin tilaisuuksiin liittyvää tietoa.

Toteutin lomakehaastattelun marraskuussa 2010 ja vastaajat (3 kpl) olivat kahden eri monitoimitalon vakituisia av- ja valo-osastojen työntekijöitä. Kummankin monitoimitalon av-osastoilla työskennellään ääni- ja kuvatekniikkaan liittyvissä tehtävissä. Lisäksi toisessa av-osasto hoitaa myös valotekniikkaa ja tilajärjestelyihin liittyviä tehtäviä. Työkokemusta alalta vastaajilla oli 5-20 vuoteen ja silloisen työnantajansa palveluksessa he olivat olleet vähintään 4,5 vuotta.

Lomakehaastattelun kysymykset (LIITE 1) jakautuivat monitoimitaloissa järjestettävien tapahtumien suhteen kolmeen tuotannolliseen osaan eli suunnittelu-, esituotanto- ja tuotantovaiheeseen. Kunkin vaiheen kohdalla kysyttiin sekä monivalintakysymyksiä että vapaamuotoisia tekstikysymyksiä. Ohjeistin vastaajia valitsemaan lomakehaastatteluun varatun ajan (2 viikkoa) puitteissa viisi tyypillistä tapahtumaa, joissa he itse työskentelivät. Kaikkiaan jokainen vastaaja siis vastasi viiden eri tapahtuman kohdalla samaan kysymyssarjaan eli yhteensä kysely kattoi viisitoista tapahtumaa.

Lomakehaastattelun pääasiallisena tarkoituksena oli luoda katsaus monitoimitaloissa työskentelevien av-alan ammattilaisten arkeen sekä pyrkiä saamaan kuvaa suurimmista työhön vaikuttavista tekijöistä. Lomakehaastattelu oli suppea eikä sen tuloksia voida yleistää johtuen esimerkiksi vastaajien erilaisista työnkuvista ja monitoimitalojen toi-

minnan eroavaisuuksista. Kysymykset pyrittiin kuitenkin laatimaan niin, etteivät esimerkiksi tehtävänkuvien eroavaisuudet vaikuttaisi tuloksiin. Vastajat vastasivat kysymyksiin kaikkien 15 tapahtuman kohdalla ja toivat kokemuksiaan esille tekstimuotoisissa vastauksissa monipuolisesti.

5.2 Sisällönanalyysi

Sisällönanalyysi on laadullisen tutkimuksen perusanalyysimenetelmä. Tiivistetyksi analyysi etenee päättämällä ensin aineistossa kiinnostavat asiat, erottelemalla ne aineistosta, keräämällä merkityt asiat yhteen ja erilleen muusta aineistosta, luokittelemalla ne ja kirjoittamalla lopuksi yhteenveto. Sisällönanalyysillä pyritään saamaan kuvaus tutkimuksen kohteesta tiivistetyssä ja yleisessä muodossa (Tuomi & Sarajärvi 2009, 91-103).

Opinnäytetyössäni käytin sisällönanalyysia lomakehaastattelun tekstimuotoisten vastausten analysointiin. Toteutin analyysin purkamalla ensin kaikki annetut tekstivastaukset järjestyksessä samaan taulukkoon. Seuraavaksi annoin jokaiselle tutkimusongelman kannalta relevantille vastaukselle värikoodatun alakategorian, jotka keräsin lopuksi omalle sivulleen (LIITE 2) esiintymismäärineen. Lukumäärillä halusin etsiä mahdollisia trendejä vastauksista. Yhdistin syntyneet alakategoriat ensin viiteen yläkategoriaan ja sitten kolmeen yhdistävään kategoriaan.

5.3 Tulokset

Selkeimmin lomakehaastattelun monivalintakysymyksistä erottui kaksi tekijää. Koettiin, että suunnittelu- ja esituotantovaiheissa suunnitellut asiat eivät pitäneet enää tuotantovaiheessa paikkansa. Vastaavasti toimivimpina koettiin kalustoon ja omaan osaamistasoon liittyneet asiat. Yleisesti monivalintakysymysten vastausten keskiarvot olivat kuitenkin asteikon positiivisessa päässä, joten mitään selkeästi huonosti toimivaa osaluetta ei tullut esille. Tulokset eivät ole millään tavoin yleispäteviä, koska esimerkkitapahtumat olivat vastaajien itsensä valitsemia ja niiden luonne vaihteli suuresti. Myös vastaajien tehtävänkuvien erilaisuuden vuoksi johtopäätöksiä voidaan pitää vain suuntaa antavina.

Lomakehaastattelun tekstimuotoisten vastausten perusteella laadittu sisällönanalyysi tuotti kaikista eniten tapahtuman suunnitteluun liittyviä havaintoja. Yleisiä olivat esi-

merkiksi tapahtuman rungon tai ohjelman käsikirjoittamiseen liittyvät havainnot. Havainnot käsittelivät suunnittelua lähinnä puutteellisessa mielessä.

”Tilaisuutta varten tehdyn videon suunnittelussa olisi kaivattu enemmän asiantuntemusta.”

”Tapahtuman luonteesta johtuen tarkka käsikirjoitus puuttui ja illan ohjelma eli koko ajan.”

”Huonoa se, että asiakkaan edustajia ei näkynyt rakennus- ja suunnitteluvaiheessa. Saman seikan voi laskea hyvänkin kategoriaan.”

”Ohjelmarunko olisi voinut olla paremmin suunniteltu.”

”Henkilömäärä kasvoi tilaisuuden alettua...lisäpaikkojen saaminen ennalta sovittuun tilamuotoon aiheutti uudelleenjärjestelyjä.”

Huomattavaa on, että osa vastaajista ilmoitti ettei, ollut osallistunut tapahtumien suunnitteluvaiheeseen mitenkään. Kommenteissa koettiin tärkeäksi saada osallistua myös suunnitteluvaiheeseen ja monivalintakysymysten perusteella koettu suunnittelu- ja tuotantovaiheiden välinen ristiriita tukee tätä johtopäätöstä.

”Oli erittäin tärkeää olla sekä suunnittelemassa että toteuttamassa tapahtumaa.”

”Kun asiakas saapui, kävi ilmi että etukäteen tekemäni työ oli turhaa. Asiakas halusi erikoisen ratkaisun.”

Työn suunnittelu koettiin edesauttavaksi tekijäksi työn onnistumisen kannalta ja taas huono suunnittelu aiheutti tehtävien päällekkäisyyksiä, jotka häiritsivät työssä suoriutumista. Työnjako ja yhteistyö muiden osastojen kanssa tuntui toimivan pääsääntöisesti hyvin.

”Av-päivystyksestä johtuva kiire johti rakennusvaiheen rikkonaiseen aikatauluun.”

”Seminaariin varattujen muiden kokoustilojen rakennus/testaus piti suorittaa päätöksen et-vaiheen aikana.”

”Selkeä työnjako osastojen kesken edellisen tilaisuuden jälkeen edesauttoi onnistumista.”

”Ääni-, valo- ja näyttämöryhmän työnjaot ovat erittäin selkeitä.”

Omaan toimintaan ja osaamistasoon tunnettiin luottamusta ja aikaisemmat kokemukset samankaltaisista tapahtumista koettiin positiivisiksi ja työtä helpottaviksi asioiksi, kun työ oli niillä kerroilla enemmän rutiininomaista. Kalusto koettiin pääasiassa hyvin toimivaksi, riittäväksi ja ajanmukaiseksi, eikä vastauksista sen suhteen ilmennyt kertaakaan ongelmia, joista ei olisi selvitty.

” Hyvin helppo ja tuttu konserttityyppi. ”

” Ko. tilaisuus järjestetty samaan tapaan aiemmin, joten suunnittelu helppo toteuttaa. ”

Suurimpana ja selkeimpänä yhdistävänä kategoriana lomakehaastattelun tekstimuotoisista vastauksista paljastui etukäteissuunnitteluun liittyvät asiat. Näihin liittyivät sekä itse tapahtumaan suoranaisesti liittyvä, kaikkien osapuolien tekemä suunnittelu, että työtehtäviin ja työorganisaatioon liittyvä suunnittelu. Erittäin merkittävä havainto oli, että juuri ennalta tehtävä suunnittelu näytti olevan merkittävässä asemassa suurimmassa osassa vastaajien tekstimuotoisia vastauksia. Toisena yhdistävänä kategoriana esille tuli ammattitaito. Useissa vastauksissa koettiin, että oma kyky soveltaa ja tehdä päätöksiä auttoi ongelmien ratkaisussa ja kokemus useamman kerran järjestetyistä samanlaisista tapahtumista helpotti työtehtäviä. Omaa ammattitaitoa pidettiin tärkeänä ja positiivisena tekijänä.

” Alun perin tilaisuus oli tarkoitus tehdä salin ollessa jaettuna pienempään osaan. Päätin soveltaa tilaisuuden isompaan tilaan...johtuen pöytämuodosta, henkilömäärästä ja osin teknisesti ja tilamuodon osalta suurempia muutoksia ei tarvinnut tehdä ja toteutus oli myös nopeampaa. ”

” Ammattitaito on kunkin tilaisuuden hengen aistimista ja sen mukana elämistä. ”

Kolmanneksi yhdistäväksi kategoriaksi nousi palaute, jota saatiin niin yleisöltä kuin tapahtuman järjestäjiltä ja siihen liitettiin tapahtuman onnistumisesta kertova havainto. Palaute ei kuitenkaan tekstimuotoisissa vastauksissa esiintynyt kuin vähäisessä määrin.

” Palaute järjestäjän puolelta oli hyvää. ”

6 MITEN TAPAHTUMATEKNIIKAN AMMATILAINEN VOI PARANTAA MEDIAPUTKIEN TOIMIVUUTTA?

6.1 Rooli tapahtuman suunnittelussa

Monitoimitalojen tarjoama palvelujen määrä lukuisten erilaisten tapahtumien järjestäjänä vaatii työntekijöiltään laajan ymmärryksen erilaisten tapahtumien luonteesta. Joskus voi käydä niin, ettei kukaan, ei edes tapahtuman järjestäjä tai osallistujat, tiedä mitä tapahtuman aikana tarkalleen tulee tapahtumaan. Joidenkin tapahtumalajien luonteeseen tällainen voi kuulua, mutta ammattilaisen näkökulmasta tällainen tilanne on ei-toivottava. Olen itsekin työskennellyt monta kertaa tapahtumissa, joihin on tullut mukaan suunnittelematta yllättäviä ohjelmanumeroita tai varattuja resursseja tai tekniikkaa on alettu hetken mielijohteesta käyttämään täysin muihin tarkoituksiin (esim. instrumenttimikrofonin käyttäminen puhumiseen), kuin ne on suunniteltu. Tapahtuman etukäteissuunnittelu ja suunnitelmissa pysyminen on ensiarvoisen tärkeää. Hälytyskellojen tulisi soida päässä siinä vaiheessa, jos suunnitelmat ovat puutteelliset tai niitä ei ole. Myös selkeä työn ja vastuun jako edesauttaa asioiden onnistumista. Hyvin tyypillinen piirre monitoimitalojen tapahtumien ulkopuolisten järjestäjien kohdalla on, että eri osaluueille ei ole nimetty vastuuhenkilöitä. Tästä seuraa ilmiö, jossa ohjeiden antajia voi olla useita tai ei yhtään ja talon henkilökunta ajautuu tekemään turhaa työtä.

Tapahtumatekniikan ammattilaisen rooli tapahtuman suunnitteluvaiheessa vaihtelee käytännössä suuresti. Pienemmissä monitoimitaloissa suunnittelusta ja toteutuksesta vastaavat useimmiten yhdet ja samat henkilöt, kun taas suuremmissa työ on enemmän erikoistunutta ja suunnitteluvastuu ja tuotannon toteutus on jaettu eri henkilöille. Opin näytetyön lomakehaastattelun vastauksista kävi ilmi, että useissa tapauksissa vastaaja ei ollut mukana suunnittelussa millään tavalla. Jos tällaisiin tilanteisiin lisätään vielä puutteelliset suunnitelmat ja ohjeet, voi tuotantovaiheen suorittaminen olla varsin vaikeaa ja siihen kuluu paljon aikaa. Monitoimitalojen tapahtumia asiakkaan roolissa tilaavat ja järjestävät usein ihmiset, jotka eivät ole siinä ammattilaisia ja ehkä muutenkin osallistuvat harvoin tällaiseen toimintaan. Heiltä ei voida näin ollen odottaakaan vedenpitäviä suunnitelmia ja silloin talon omien ammattilaisten ammattitaitoa tarvitaan enemmän. Isomman kokoluokan tapahtumissa huomioitavia asioita on paljon ja pienestäkin virheestä voi tulla suuret seuraukset. Tällöin olisi ensiarvoisen tärkeää, että ensinnäkin suunnittelu on perusteellista, koska suunnittelijat eivät itse ole mukana tuotannon lop-

puvaiheissa ja toiseksi tiedon on siirryttävä eteenpäin. Jos tuotantovaiheessa työskentelevä henkilö ei ole osallistunut suunnitteluun syystä tai toisesta, on hänen omien etujensa mukaista vaatia riittävät dokumentit ja työohjeet, jotta huonoja käytäntöjä ei pääsisi syntymään. Suunnitteluvaiheeseen on panostettava paljon ja kaikki siinä syntynyt olennainen tieto on myös välitettävä asianosaisille riittävän ajoissa.

6.2 Oma osaaminen

Vaikka opinnäytetyön lomakehaastattelussa ilmeni selkeä luottamus omaan osaamistasoon, on sitä myös pidettävä yllä säännöllisesti kouluttautumalla ja hankkimalla tietoa alan kehityksestä. Jo pelkästään tiedon puoliintumisajasta, eli tiedon vähenemisestä puoleen viiden vuoden kuluessa opintojen päättymisestä kertovien tutkimustulosten (Ruohotie 2005, 20) tulisi viimeistään toimia ärsykkeenä lisäkoulutuksen aloittamiselle. Tapahtumatekniikka perustuu teknisten laitteiden ympärille ja kehitystä tapahtuu sen kaikilla osa-alueilla jatkuvasti. Olisi valheellista olettaa samojen oppien riittävän lähellekään koko työuran ajan. Kouluissa opittu tieto vanhenee nopeasti ja käyttämätön teoria unohtuu tarpeettomana. Opiskelu useimmiten tuo uusia näkökulmia vanhoihinkin työmenetelmiin ja tekniikoihin. Mahdollisuus nähdä rutiinisuoitustaan pidemmälle tuo tekemiseen motivaatiota, kun on jotain haasteellista ja uutta tavoiteltavaa.

Yksittäisen henkilön on vaikeata kehittyä työssään, jos koko muu yhteisö on tyytynyt tilaansa, eikä koe tarvitsevänsä mitään uutta. Työtä voi tehdä ja töissä voi käydä monenlaisin eri motiivein, mutta kukaan ei jaksa turhautumatta toistaa vuosikausia samoja asioita ilman mitään vaihtelua. Siksi olisi tärkeää, että koko työyhteisöön saataisiin luotua henki, joka kannustaisi jatkuvaan kehittymiseen ja sitä kautta parempaan motivoitumiseen. Työnantajan vastuuseen kuuluu taata työntekijöilleen työrauha ja mahdollisuus tehdä työtä yleisten sääntöjen ja sopimusten puitteissa. Löyhentynyt moraalit näissä asioissa saa aikaan löyhää vastuullisuutta työntekijöissä ja lisää riskejä esimerkiksi turvallisuuden liittyvissä seikoissa.

6.3 Kommunikointi

Kommunikaation ja palautteen merkityksestä on puhuttu paljon ja se lienee kiistaton. Valitettavasti edelleenkin viesti ei aina kulje perille, vaikka välineet ja tekniikka sen nykyisin jo varmasti mahdollistaisivat. 2000-luvulla useita töitä voidaan tehdä jo täysin paikasta ja ajastakin riippumatta, ja tällöin kommunikaation merkitys kasvaa entises-

tään. Omasta kokemuksestani tapahtumatekniikan alalta tiedän, että usein tapahtuman järjestäjät ja jopa kokeneet esiintyjätkin olettavat yllättävän paljon asioita ja pitävät itsestäänselvyytenä, että kaikki tapahtumapaikalla toimii ilman ennakkotietoja. Ammattitaitoinen tapahtumien tuottaminen pitää sisällään vastuun riittävien ennakkotietojen hankkimisesta. Oletukset ja ”samalla tavalla kuin viimeksi”-asenne osoittavat välinpitämättömyyttä muita ammattiryhmiä kohtaan, eivätkä aiheuta koko tuotannolle muuta kuin ylimääräistä työtä ja siitä seuraavia lisääntyneitä työtunteja ja kustannuksia. Esiintyjien kohdalla kerran hyvin tehty tekninen rider eli dokumentti tarvittavasta tekniikasta säästää esiintyjää itseään jatkuvilta kysymyksiltä ja esiintymispaikkojen tekninen henkilökuntakin pystyy varautumaan tarpeisiin hyvissä ajoin.

Tuottajien rooli kommunikoinnissa on suuri. Heidän tehtävänä on toimia rajapintana tapahtumaan liittyvien eri osapuolten välillä ja varmistaa, että kaikilla on tarvittava ja ajankohtainen tieto. Tuottajien ei tarvitse itse tietää kaikista kaikkea, vaan he keräävät tuotantoon joukon asiantuntijoita, jotka tietävät kukin omista osaamisalueistaan eniten. Hyvään viestintätapaan tuotannoissa kuuluu vastavuoroisesti myös tuottajan informoiminen silloin, kun eri osastojen edustajat sopivat keskenään jotain sellaista, joka on hyvä saattaa myös yleiseen tietoon. Monitoimitalojen kohdalla tapahtumien tuottajia ei aina ole, tai he tulevat talon ulkopuolelta, suurimpia toimijoita lukuun ottamatta, joissa on tuottajia omasta takaa. Tuottajan puuttuessa hänen tehtävänsä jakautuvat automaattisesti useille henkilöille tai yksi henkilö joutuu toimimaan tällaisena omien töidensä ohella. Näissä tilanteissa kommunikoinnin merkitys kasvaa entisestään.

7 MEDIAPUTKI KEHITYSTYÖKALUNA

7.1 Tapahtuman onnistumisen arviointi mediaputkien avulla

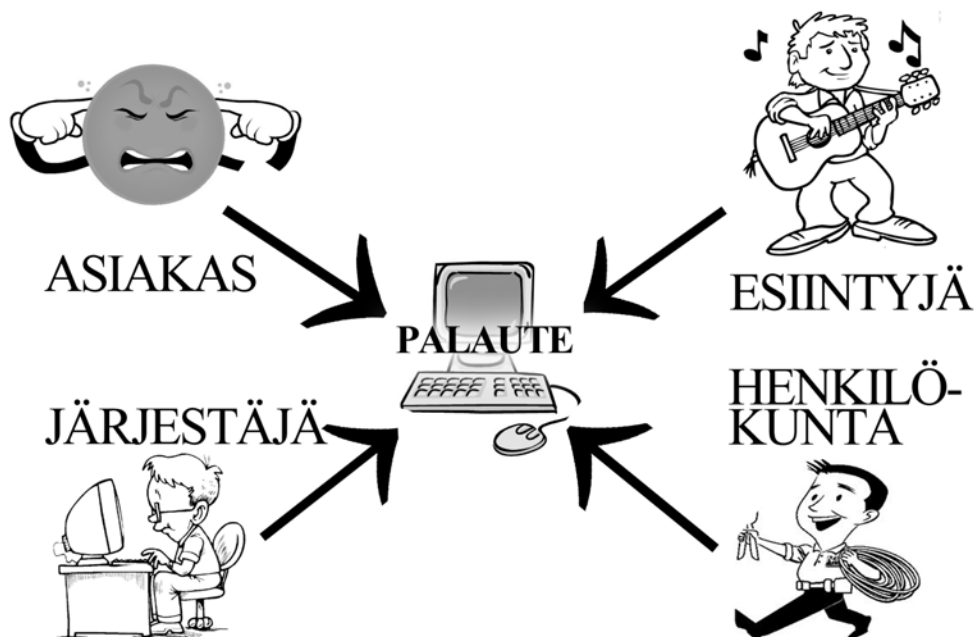
Jokaisen tapahtuman tavoitteena on onnistua ja tuottaa osallistujilleen haluttu lopputulos. Monitoimitalojen tapahtumien kohdalla näitä vaikutuksia on erilaisia johtuen tapahtumien yksilöllisistä luonteista. Konserttien kohdalla tavoitteena on tarjota nautinnollinen kuunteluelämys ja joissain tapauksissa myös visuaalinen nautinto, kun taas yleisöluennon tavoite on todennäköisesti pelkkä informaation välittäminen.

Kuinka sitten voidaan arvioida tapahtuman onnistumista, kun haluttuja vaikutuksia on niin monta erilaista? Perinteisin tapa saada palautetta tapahtuman osallistujilta on järjestää kyselyitä jo tapahtuman aikana tai sen jälkeen. Joskus osallistujia voidaan haastatella myös suullisesti. Osallistajat näkevät kuitenkin tapahtumasta vain sen, mitä heidän on haluttukin näkevän, ja tämä on usein myös tarkkaan suunniteltua. Merkittävä osa esimerkiksi järjestämiseen liittyvistä tekijöistä jää arvioimatta koko tapahtuman onnistumisen näkökulmasta. Hyvää arvosanaa ei tapahtumalle voi antaa, vaikka osallistajat olisivatkin tyytyväisiä kokemaansa, jos samalla kulisseyksissä tapahtuman järjestelyt ovat on-
tuneet aina h-hetkeen saakka ja henkilökunta on valmis poistumaan paikalta ensimmäisen tilaisuuden tullen lopullisesti. Palautetta olisi myös saatava henkilökunnalta ja esiintyjiltä.

Yleisöpalautteen keräämiseen on kehitetty lukuisia menetelmiä ja tässä työssäni en esittele niitä sen enempää. Samanlaista toimintaa voisi soveltaa nykyistä enemmän myös tapahtumien järjestämiseen liittyviin osapuoliin esimerkiksi nettikyselyjen muodossa. Henkilökohtaisesti näkisin tapahtuman onnistumiseen liittyvien säännöllisten palautekyselyjen voivan olla osa esimerkiksi teknisen henkilökunnan työruutiineja. Tuottajat voisivat hankkia esiintyjiltä ja vierailevilta osapuolilta kokemuksia tapahtumasta palautteen muodossa ja parantaa palveluja myös heidän edukseen.

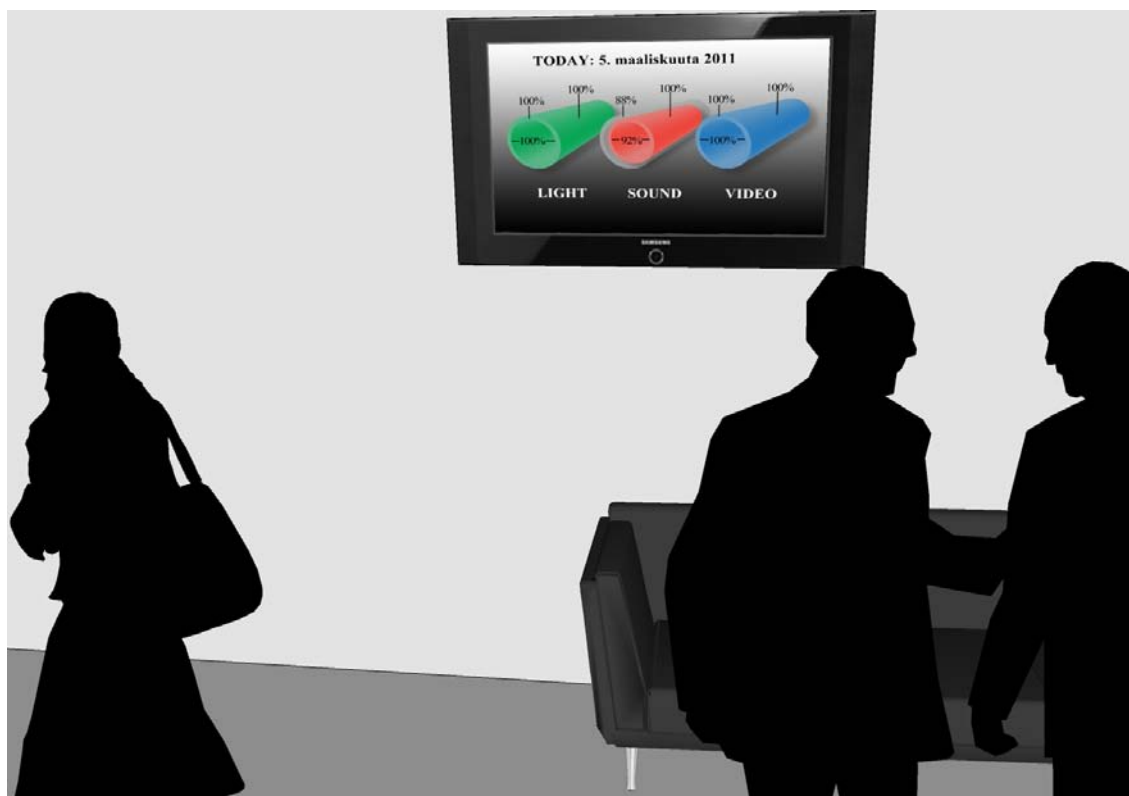
Lopuksi näiltä kolmelta osapuolelta (yleisö/osallistajat, henkilökunta ja esiintyjät) saatu säännöllinen palautetieto olisi mahdollista purkaa mediaputkien viitekehityksessä ja tuottaa niiden eri ominaisuuksiin vaikuttavia tunnuslukuja. Esimerkkitapauksessa yleisöpalautteen kautta saadaan useampikin kommentti liian kovasta äänenvoimakkuudesta konsertissa, jonka vuoksi elämys ei asiakkaille ollut täysin miellyttävä. Samaan aikaan hen-

kilökunnan palautteesta on saatu tieto ongelmista äänentoistojärjestelmän säädöissä ennen konserttia ja se on johtanut liian korkeaan äänen tasoon tietyissä osissa katsomoa. Näissä osissa salia ei konsertin aikana ole ollut talon henkilökuntaa, joten tilanteeseen ei ole tiedetty puuttua välittömästi. Myöhemmin kyseisen ongelman tiimoilta henkilökunnan kesken käytyjen keskustelujen jälkeen käy ilmi, että äänijärjestelmää säätänyt henkilö ei tiennyt riittävästi laitteen säätölogiikasta ja lisäksi liian kiireinen tuotantoaikataulu ei mahdollistanut lisätiedon hankkimista.

KUVIO 11. Palautteen kerääminen tapahtuman eri osapuolilta

Näiden tekijöiden seurauksena äänijärjestelmä ei toiminut halutulla tavalla. Osaston esimies syöttää tarkennetut palautetiedot heikkoina arvosanoina palautejärjestelmään otsikoiden ”Tekniikan käyttötaidot” ja ”Tuotantovaiheen aikataulut” alle ja näin järjestelmä laskee muutokset äänen mediaputken halkaisijaan (ammattitaito ja tekniikan hyödyntäminen) ja runkoon (tapahtuman tuottaminen ja resurssit). Tässä esimerkkitapauksessa vaikutus äänen mediaputken halkaisijaan on vähäisempi kuin runkoon, koska kiireisen tuotantoaikataulun voidaan ajatella olleen päätekijä siihen, ettei kyseessä ollut työntekijä ehtinyt hankkia lisätietoa tai opastusta kollegoilta äänijärjestelmän säätämävaiheessa. Tieto tuloksesta välittyy henkilökunnalle visuaalisena muutoksena äänen mediaputkessa työpaikan käytävän näytöllä (KUVIO 12). Samantapaisena mallina tämän tapaisesta laadunseurantajärjestelmästä voi mainita tehtaiden reaaliajassa päivittyvät tuotantolukuja tai työturvallisuusprosentteja ilmaisevat näyttötaulut.

KUVIO 12. Mediaputkien kunnon esittäminen monitoimitalon henkilökunnalle

7.3 Mediaputken kunnon arviointityökalu – väline ammattilaisille?

Oman kokemuksen mukaan tällä hetkellä monitoimitaloissa työskentelevät tapahtumatekniikan ammattilaiset ovat varsin rikkonaisen palautejärjestelmän armoilla, joka valittavan usein puuttuu kokonaan. Useimmiten palaute tulee tapahtuman esiintyjiltä, jotka ymmärtävät ehkä parhaiten sen merkityksen oman työnsä ja motivoitumisen kannalta. Seuraavaksi eniten kommentteja saadaan tapahtuman järjestäviltä osapuolilta ja ne vaihtelevat suuresti sisältäen joskus erittäin rakentavaa ja asiallista tietoa – joskus taas palaute voi muotoutua täysin yleisen tunnelman ja mielialan perusteella vääristyneeksi yksittäisen osaston toiminnan näkökulmasta. Yleisön mielipidettä tekniikan parissa työskentelevät pääsevät harvoin kuulemaan, saliaänen miksaajaa lukuun ottamatta, koska normaalisti he pyrkivät pysyttelemään niin sanotusti poissa kuvasta. Äänen osalta yleisöpalaute voi olla vaikeasti tulkittavaa, koska yksilöllinen kuuntelukokemus vaihtelee ja sen muuttaminen sanalliseen muotoon ei asiaan perehtymättömälle ole kovin helppoa. Tyypillisesti verrataan esimerkiksi konsertin äänentoistoa äänitteeltä kuultuun vastaavaan ja oman kirjansa voisi kirjoittaa miksausohjeita jakelevasta väestönryhmästä.

Surullisinta on ollut huomata, että vähiten palautetta tulee omilta esimiehiltä ja työtovereilta, jotka varmasti sitä halutessaan osaisivat parhaiten antaa. Huonoihin suorituksiin tartutaan herkemmin ja niitä puidaan mielellään, mutta onnistuneen tapahtuman katsotaan useimmiten johtuneen kaikkien yhteissuorituksesta. Tämä lienee totta silloin, kun mistään ei löydy valituksen aiheita. Omasta mielestäni kuitenkin mieleenpainuvimmat tekniikan keinoin tuotetut huippuelämykset ovat seurausta yksilöiden tai osastojen huippusuorituksista.

Edellä esitetty kuviteltu mediaputkien kunnan arviointityökalu voi olla yksi menetelmä tuottaa konkreettista ja perusteltua tietoa monisäikeisestä tapahtuman järjestämisen prosessista. Sen avulla olisi mahdollista nähdä lähes reaaliaikainen tulos henkilökohtaisesta ja oman osastonsa toiminnan tasosta. Myös yksittäiset epärelevantit palautteet saisivat realistisen vertailupohjan, kun mediaputken kunto muodostuisi kaikkien osapuolten arvioista tasapuolisesti.

On huomioitava, että tällaisen työkalun kehittämisessä tulisi ottaa erittäin vahvasti huomioon monitoimitalojen erilaisten tapahtumien skaala ja siihen liittyvät muuttujat. Esimerkiksi messutapahtuman ja konsertin onnistumista on vertailtava varsin erilaisista näkökulmista eli täysin yksiselitteistä kaavaa tulosten laskemiseen ei ole mahdollista luoda. Voi olla, että tällaisessa työkalussa numeeristen tulosten esittäminen olisi liian pitkälle olettamuksiin perustuvaa ja tulos olisikin esitettävä enemmän suuntaa antavana visuaalisena muutoksena mediaputkien ulkonäössä. Pelkkä tulosten esittäminen ei olisi järjestelmän perusajatuksen kannalta riittävää, vaan esiintyviin muutoksiin tulisi aina reagoida esimiesten toimesta. Mediaputken kunnan huonontumisen syyt tulisi nostaa koko osaston tietoon rakentavassa muodossa ja alkaa miettiä toimenpiteitä asian kehittämiseksi. Jos syyt sisältäisivät muiden osastojen toimintojen vaikutuksia, mukaan kehittämistyöhön olisi otettava osallistujia myös kyseisiltä osastoilta. Hyvänä esimerkkinä voisi mainita tekniikan ja tuottajien osastojen yhteistyön mietittäessä esim. kiireisen tuotantoaikataulun vaikutusta tapahtuman tekniseen toteutukseen.

8 POHDINTA

Idea mediaputkista sai alkunsa omasta tavastani pyrkiä esittämään asioita visuaalisessa muodossa ja myös visuaalisesta oppimistavastani. Omakohtainen työkokemus av-alalta ja havaintoni palautteen saamisen vähydestä johtivat omalta osaltaan haluun kehittää ajatusta työsuoritusten arviointityökalusta.

Monitoimitalojen toiminta yleensä ja niiden sisällä tehtävä työ tapahtumatekniikan parissa osoittautuivat tietoa hakiessani erittäin laajaksi ja monipuoliseksi asiakokonaisuudeksi. Suoraan monitoimitaloihin liittyvää tietoa oli saatavilla vähän ja esimerkiksi projisointitekniikasta tapahtumissa on kansainvälisestikin niukasti kirjoitettua materiaalia. Uskon esittäneeni opinnäytetyössäni vain pienen osan monitoimitalojen todellisuudesta ja osittain värittyneenkin kuvan pohjautuen omaan pääasialliseen työhöni ääni- ja kuvatekniikan osastoilla. Työkokemukseni perustuu kuitenkin kahteen erilaiseen monitoimitaloon ja yhteensä kahdeksan vuoden, 1000-1500 erilaista tapahtumaa käsittäneeseen ajanjaksoon, jossa osan ajasta työskentelin myös suunnittelu- ja esimiestehtävissä.

Mediaputkiin vaikuttavien tekijöiden löytyminen selkeytyi itselleni kun muodostin heti alkuvaiheessa konkreettisiin asioihin perustuvat mediaputken eri osatekijät eli tapahtuman tuottamisen ja resurssit (mediaputken runko), työympäristö, olosuhteet ja asenteet (mediaputken materiaali) sekä ammattitaito ja tekniikan hyödyntäminen (mediaputken halkaisija). Tämä jako kartoitti mielestäni hyvin sitä kenttää, jossa tapahtumatekniikan parissa monitoimitaloissa työskennellään. Sen jälkeen oli antoisaa kartoittaa kunkin tekniikan osa-alueen, eli ääni-, valo- ja kuvatekniikan, luonnetta tarkemmin lähteisiin perustuen. Näin syntyneeseen tietoperustaan pohjaten muodostin opinnäytetyöni tutkimuksellisen osion eli lomakehaastattelun rungon, liittäen mukaan myös omaan kokemukseeni perustuvat havainnot, kysymyksien laatimisessa.

Lomakehaastattelun tulokset antoivat mielestäni varsin realistisen kuvan monitoimitalon arjesta tekniikan ammattilaisen silmin katsottuna. Vastaukset olivat kuitenkin aika yleisluontoisia ja olisin toivonut enemmän yksityiskohtia ja tietoa käytännön tasolta. Tosin oma kysymyksien asettelunikin vaikutti varmasti tähän, koska ne oli muotoiltava sopiviksi kolmeen eri tekniikan alueeseen ja erilaisiin tapahtumiin sopiviksi. Ilahtuini löytäessäni sisällönanalyysin johtopäätöksinä selkeän merkityksen ennakkosuunnittelun roo-

lista. Yleisesti hyvän arvion saaneet havainnot tapahtuman eri tuotantovaiheista kertoivat korkeasta osaamistasosta ja ammattitaidosta alalla. Henkilökohtaisesti uskon, että jos tapahtumatekniikan ammattilaisten osaamista ja kokemusta hyödynnettäisiin nykyistä enemmän tapahtumien suunnittelussa, niin onnistuneisiin lopputuloksiin päästäisiin entistä useammin ja satunnaistekijöiden vaikutus saataisiin näin paremmin eliminoidua. Tämä vaatisi monitoimitalojen työsuunnitteluun, organisaatorakenteeseen ja viestintään liittyviä kehittämistoimenpiteitä, joilla varmistettaisiin ammattilaisten kädenjälki kaikissa tuotantovaiheissa. Tapahtumien onnistumisen arvioinnin välineinä mediaputket voisivat antaa oman panoksensa tällaiseen säännölliseen kehittämistyöhön ja myös motivoida työn tekijöitä, kun omilla teoilla olisi konkreettinen mittari.

LÄHTEET

Allen, J., O'Toole, W., Harris, R., & McDonnell, I. 2008. Festival & Special event management. Milton, Qld, Australia: John Wiley & Sons Australia, Ltd.

Bjälle, J. G., Haug, E., Sand, O., Sjaastad, Ø. V., & Toverud, K. C. 1999. Ihminen - Fysiologia ja anatomia. Helsinki: WSOY.

Everest, F. A. 2007. Critical Listening Skills for Audio Professionals. Boston: Thomson Course Technology PTR.

Halsey, T. 2010. Freelancer's guide to corporate event design. Burlington, MA, USA: Elsevier Inc.

Huttunen, M. 2004. Värit pintaa syvemmältä. Helsinki: WSOY.

Järvelä, A. 2010. Tampere-talo - 20 vuotta talon tapaan. Tampere: Tampere-talo Oy.

Kinnunen, U., Feldt & Mauno, S. 2008. Työ leipälajina - Työhyvinvoinnin psykologiset perusteet. Juva: PS-kustannus.

Kuuloliitto ry. Kuuloliitto - Huonokuuloisuuden aiheuttajia. Luettu 9.11.2010.
http://www.kuuloliitto.fi/fin/kuulo/huonokuuloisuuden_aiheuttajia/

Kuuloliitto ry. Kuuloliitto - Ikäkuulo. Luettu 9.11.2010.
<http://www.kuuloliitto.fi/fin/kuulo/ikakuulo/>

Matthews, D. 2008. Special Event Production - The Resources. Elsevier.

Nieminen, H., & Pantti, M. 2009. Media markkinoilla - Johdatus joukkoviestintään ja sen tutkimukseen. Helsinki: Loki-Kirjat.

Opetushallitus. Ammattitaito. Luettu 30.11.
<http://www2.edu.fi/duunioppi/index.php?id=1>

Rekiaro, I., Rekiaro, P., & Nurmi, T. 2008. Sivistyssanat. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino.

Ruohotie, P. 2005. Oppiminen ja ammatillinen kasvu. Helsinki: WSOY.

Shelley, S. L. 2009. A Practical Guide to Stage Lighting. 2. painos. Burlington, MA, USA: Elsevier Inc.

Tuomi, J., & Sarajärvi, A. 2009. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Tammi.

Wikipedia. Media - Wikipedia. Luettu 1.11.2010
<http://fi.wikipedia.org/wiki/Media>

Kysely opinnäytetyön tutkimusosioon

Tämän kyselyn tarkoituksena on kerätä aineistoa opinnäytetyöni **Mediaputket monitoimitaloissa** tutkimusosioon. Mediaputkella käsitteenä opinnäytetyöni yhteydessä tarkoitetaan kuvitteellista putkea, joka muodostuu äänen, valon tai kuvan alkulähteen ja vastaanottajan eli asiakkaan välille.

Kyselyllä kartoitetaan monitoimitaloissa työskentelevien tapahtumatekniikan ammattilaisten kokemuksia ja havaintoja, jotka voivat vaikuttaa em. mediaputkiin. Kysely toimii tärkeänä osana opinnäytetyöni tutkimuksellista osiota keräten ainutlaatuista tietoa aikaisemmin vähän dokumentoidulta alalta.

Kyselyn vastauksien perusteella kerättyjä tutkimustuloksia käytetään pelkästään opinnäytetyöni tarkoituksiin eikä niitä luovuteta eteenpäin. Vastaajien tai vastauksissa esiintyvien ihmisten tai yritysten nimiä ei tulla käyttämään opinnäytetyössä.

KIITOS YHTEISTYÖSTÄSI!

Juha Tuomimäki

TAMK, Taide ja Viestintä

Vastausohjeet

Kysely muodostuu kahdenlaisista kysymyksistä: monivalintakysymyksistä ja vapaamuotoisesti vastattavista tekstikysymyksistä.

Monivalintakysymyksiin vastataan **ympyröimällä yksi vaihtoehto** viidestä seuraavasti:

Erittäin huonosti	Huonosti	Kohtalaisesti	Hyvin	Erittäin hyvin
1	2	3	4	5

Tekstikysymyksiin vastataan **vapaamuotoisesti** vastaustilan suomassa pituudessa.

Kysymyssarjoja on yhteensä viisi ja ne ovat sisällöltään samanlaisia. **Vastaa kyselyyn 2 viikon yhtäjaksoisen työaikajakson sisällä ja valitse jakson ajalta viisi tapahtumaa, joista kunkin kohdalla vastaat yhteen kysymyssarjaan.** Pyri valitsemaan mahdollisimman kokonaisvaltaisia tapahtumia (esim. konsertti, messut, kokous), jotta pystyt vastaamaan kaikkiin kysymyksiin.

Kysymyssarjat on jaoteltu aikajärjestyksessä kolmeen eli suunnittelu-, esituotanto- ja tuotantovaiheisiin. Jos valitsemasi tapahtuman suunnitteluvaihe on tapahtunut ennen 2 viikon vastausjaksoa, voit vastata siihen myös takautuvasti.

VASTAUSAIKA 1.11. – 14.11. 2010

Vastaajan esitiedot

Työnantaja _____

Työtehtävä _____

Olen työskennellyt nykyisessä tehtävässäni _____ vuotta

Olen työskennellyt nykyisellä alalla _____ vuotta

KYSELYLOMAKE / TAPAHTUMA 1

Tapahtuman luonne (esim. konsertti, kokous) _____

1. Suunnitteluvaihe

Kuinka paljon ammattitaitoasi hyödynnettiin suunnitteluvaiheessa?

Erittäin huonosti	Huonosti	Kohtalaisesti	Hyvin	Erittäin hyvin
1	2	3	4	5

Miten riittäväksi arvioit annetut aineelliset resurssit (kaluston määrä ja laatu) suhteessa tapahtuman kokoon ja luonteeseen?

Erittäin huonosti	Huonosti	Kohtalaisesti	Hyvin	Erittäin hyvin
1	2	3	4	5

Miten riittäväksi arvioit suunnitteluun varatun ajan?

Erittäin huonosti	Huonosti	Kohtalaisesti	Hyvin	Erittäin hyvin
1	2	3	4	5

Kuinka hyvin tunsit oman osaamis- ja koulutustasosi riittävän suunnittelutyössä?

Erittäin huonosti	Huonosti	Kohtalaisesti	Hyvin	Erittäin hyvin
1	2	3	4	5

Mitä hyvää tai huonoa mielestäsi tapahtuman suunnitteluun liittyi?

Mitä muuta haluaisit sanoa suunnitteluvaiheeseen liittyen?

---

2. Esituotantovaihe

Kuinka paljon sait käyttää aikaa tapahtuman valmisteluihin (esim. kaluston kerääminen)?

Erittäin huonosti	Huonosti	Kohtalaisesti	Hyvin	Erittäin hyvin
1	2	3	4	5

Kuinka riittävää ja ajanmukaista käytettävissä oleva kalusto mielestäsi oli tapahtuman toteuttamiseksi?

Erittäin huonosti	Huonosti	Kohtalaisesti	Hyvin	Erittäin hyvin
1	2	3	4	5

Kuinka hyvin pystyit toteuttamaan esituotantovaiheen (esim. rakentaminen) työtehtäväsi keskeytyksittä?

Erittäin huonosti	Huonosti	Kohtalaisesti	Hyvin	Erittäin hyvin
1	2	3	4	5

Jos työsi keskeytyi, miksi?

Miten onnistuit omissa työtehtävissäsi työskennellessäsi samanaikaisesti muiden osastojen kanssa?

Erittäin huonosti	Huonosti	Kohtalaisesti	Hyvin	Erittäin hyvin
1	2	3	4	5

Perustele vastaustasi.

Liittyikö tapahtuman esituotantovaiheeseen jokin muu erityinen asia joka edesauttoi tai häyttasi työsi etenemistä?

Mitä muuta haluaisit sanoa esituotantovaiheeseen liittyen?

---

3. Tuotantovaihe

Kuinka hyvin sinulla oli aikaa suoriutua tapahtuman aikaisista työtehtävistäsi?

Erittäin huonosti	Huonosti	Kohtalaisesti	Hyvin	Erittäin hyvin
1	2	3	4	5

Miten käyttämäsi kalusto toimi tapahtuman aikana?

Erittäin huonosti	Huonosti	Kohtalaisesti	Hyvin	Erittäin hyvin
1	2	3	4	5

Perustele vastaustasi.

Kuinka hyvin suunnittelu- ja esituotantovaiheen aikana suunnitellut asiat pitivät lopulta paikkansa itse tapahtuman toteuttamisessa?

Erittäin huonosti	Huonosti	Kohtalaisesti	Hyvin	Erittäin hyvin
1	2	3	4	5

Perustele vastaustasi.

Kuinka hyvin tunsit selviytyneesi työtehtävistäsi osaamis- ja koulutustasosi suhteen?

Erittäin huonosti	Huonosti	Kohtalaisesti	Hyvin	Erittäin hyvin
1	2	3	4	5

Mitä tapahtuman onnistumiseen liittyviä huomioita teit tapahtuman aikana?

Mitä muuta haluaisit sanoa tuotantovaiheeseen liittyen?
